

Decembar 2008

Št.

031

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

KRALJI ULICE

Odgovorna urednica:

Špela Razpotnik

Izvršna urednica:

Katja Bizjak

Tehnična urednica:

Maja Vižintin

Uredniški odbor:

Maruša Bertonec, Bojan Dekleva, Tomislav Gruden,

Gregor B. Hann, Luna Jurančič Šribar

Sodelavci uredništva:

Jakob Harisch, Janez Kompare, Maja Kozar, Bojan Kuljanec,

Andrej Mesarič, Toni Meško, Miran Možina, Marko Nakrič,

Urban Tarman, Tanja Vuzem

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Maruša Bertonec, Matilda M. Dobro

Ilustracije:

Ban, Matilda M. Dobro, Nik Knez, Marjan Kolenc,

Damjan Majkič, Pero, Damijan Sovec

Fotografiji na ovitku:

Jaka Adamič, Dnevnik

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 20 EUR, v tujini pa 40 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: kraljiulice@gmail.com

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

05100-8012105010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

Novost! SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za kulturo --

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve --

Urad za mladino -- MOVIT -- Urad Vlade za komuniciranje --

Urad za enake možnosti -- FIHO

Podprto s subvencijo Islandije, Lihtenštajna in Norveške preko Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma.

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenj uredništva.

vsí drugačni
vsí enakopravni

eea
grants

norway
grants

Uvodnik:

NAŠ SKUPNI DOM

foto: Nenad Maras

Izteka se še eno leto. Leto prepisanih govorov in temu primerno praznih besed. Besed, ki tehtajo manj kot CO₂, ki ga ob praznem besedičenju veliki moške po nepotrebnem izločajo v atmosfero med tem, ko praznorečijo o nujnosti sprejetja varovalnih ukrepov, ki bi lahko pomagali upočasniti rušenje tako zelo načetega globalnega ravnotežja – a imajo itak že v naslednji sapi usta polna besed o rasti in napredku, kar kot da konec koncev še edino pritegne poslušalčevo pozornost oziroma pomaga pridobiti njegov glas. Izteka se leto praznim besedam primernih pojedjenih obljub, temu primerno tihega zatiranja nemočnih ter temu primerne zatiskanja oči množic pred resničnimi (ah, pa tako banalnimi) nameni velesil, ki nosijo masko svobode. Izteka se še eno leto sivega konformiranja množic pred TV-ekrani, s katerih se velikodušno ponuja za vse nižjo ceno vse več in več kanalov istega, v dobi, ki se kiti z gesli raznolikosti. Izteka se leto, ko so končno tudi k nam prodrli visoki in široki – nekoč le v širnih ZDA videni – avtomobili in so se temu primerno do neznosnosti povečali gneča ter nestrpnost in agresivnost po cestah. Leto, ko so naše travnike, hiše ter kozolce okrasili še večji reklamni panoji, s katerih nas pozdravljajo novi, večji, močnejši, širši modeli avtomobilov in so obenem usta oblastnikov teh istih kupov pločevine, polna ekološke zavesti in trajnostnega razvoja. Leto, ko so še na poslednjih prostih planjavah širom naše države zrasli novi nakupovalni centri in visoke, puste, vase zagledane stekleno-jeklene poslovne stavbe (v katerih se bojda vrši rast). Izteka se leto, ko so v večslojno plastiko odete nakupovalne verige tudi pri nas začele prodajati že žaljivo smešne odpadke – vrečke iz »razgradljive plastike« pod geslom, da so ekološko ozaveščene.

Leto obljub še večje rasti torej, ki pa so ji spodneseni trdni temelji. Spodneseni pa so ji poleg etičnih zdaj tudi že logični temelji – saj mnogi kazalci »rasti« (porabe vode, hrane, nafte, papirja, število motornih vozil, posek tropskih pragozdov, število iztrebljenih vrst ...) v zadnjih nekaj desetletjih vrtoglavo in skrb zbujajoče naraščajo. Zdi se, da vse težave izvirajo iz tega, da želimo ljudje posedovati več, kot potrebujemo. K temu pa nas vse bolj spodbuja tudi obstoječi svetovni red, ki kot da potrebuje neomejeno gospodarsko rast in spodbuja tekmo vsakogar proti vsakomur. Samoumevno in celo vse bolj zaželeno postaja, naj bi si kopičili imetje in si napravljali zaloge za vse bolj negotovo in nevarno prihodnost. Seveda, bolj ko je sedanjost polna neizpolnenih potreb po varnosti in pripadnosti, večja ko je grožnja neenakosti, manj je vere v gotovo bodočnost in boljši je teren za razcvet vsakovrstnih megljenih ponudnikov zagotovljene prihodnosti.

In kje s(m)o v tej zgodbi brezdomci? Medtem ko nekateri o recikliranju govorijo, ga drugi živijo, medtem ko nekateri hrano mečejo stran, jo drugi potem porabijo. V Evropi vlada, kar se hrane tiče, velikansko preobilje. V takih razmerah bi nikomur ne bi bilo treba trpeti lakote, pa vendar mi je pred kratkim moja draga prijateljica potožila, da so ona in njena družina pogosto lačni. Po tehtnem razmisleku sem ji pri polni zavesti odvrnila, naj zaradi tega ne skrbi preveč, saj je vendar večina bolezní našega časa in prostora posledica preobilja in ne pomanjkanja. Zalotila sem se na zanimivem precepu, ko mi je bila v svojem pomanjkanju čustveno bližje od gospodov, ki se počutijo gospode predvsem, kadar vase iz ta pravih kozarcev zlivajo kakovostno vino po 25 evrov za liter ob večerjah, pod katerimi se šibijo mize. Nekateri nujno po zmanjšanju koncentracij CO₂ rešujemo z varčnejšimi prevoznimi sredstvi in podobnimi evfemizmi, drugi avtomobilov nimajo in se z letali ne vozijo.

Tudi revni, obubožani in osamljeni, torej tisti z manj moči in brez zalog, si želijo dostojnega življenja, da ne rečem: rasti in se razvijati. A izboljšanje njihovega položaja je povezano z nami, ki imamo vsega na pretek. Za novo leto si želim nekaj preprostega. Da bi se svet uravnotežil, preden bo prepozno. Tega si bolj ali manj želimo vsi, mar ne? Ob tem pa očitno pozabljamo, da bodo nekateri še naprej lačni, dokler bomo drugi presiti. Zaloge, ki jih premore naš skupni dom, so omejene. Zamisel, da si jih lahko nekateri lastijo na račun drugih, se vse bolj kaže kot nezdrava. In konec koncev: vsaj toliko kot za lačnega, tudi za presitega, bi bila sprememba dobra. Začnimo se učiti eni od drugih, preden naš svet zaradi neravnotežja pade s tečajev.

Špela Razpotnik

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 NAJPRED STANOVANJE!
- 5 MEDNARODNA KONFERENCA ...
- 6 ZAPISNIK Z VOLITEV ...
- 7 LJUBEZEN JE ...
- 7 MED TISOČI SI ZMAGALA
- 8 SOCIAL-EGO TURBULENCA
- 8 ULIČNI FAKS
- 9 TATU ZGODBA
- 9 KI JE ZA NAS KRIŽAN BIL
- 10 PREDSTAVITEV DRUŠTVA MOSTOVI
- 10 ROG JE TOVARNA ...
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 KRALJEVI RECENZOR
- 17 NADoGLAS
- 18 SOL IN KOPER
- 19 KONGRES SOCIALNE PEDAGOGIKE
- 19 ŠPORTNO DRUŠTVO POLJANE
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 PAMFLET
- 22 ZAPOR IMA DUŠO
- 23 IZZA REŠETK
- 24 ENIGME IZ STIGME
- 25 GOGIJEVA KOLUMNA
- 26 PRED 100 LETI
- 26 SMS-KOMENTARNICA
- 27 PISMA BRALCEV
- 27 ODNOSI MED KUPCI IN PRODAJALCI
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 28 ULIČNI HOROSKOP
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

To sem jaz:

MARKO P.

foto: Marta

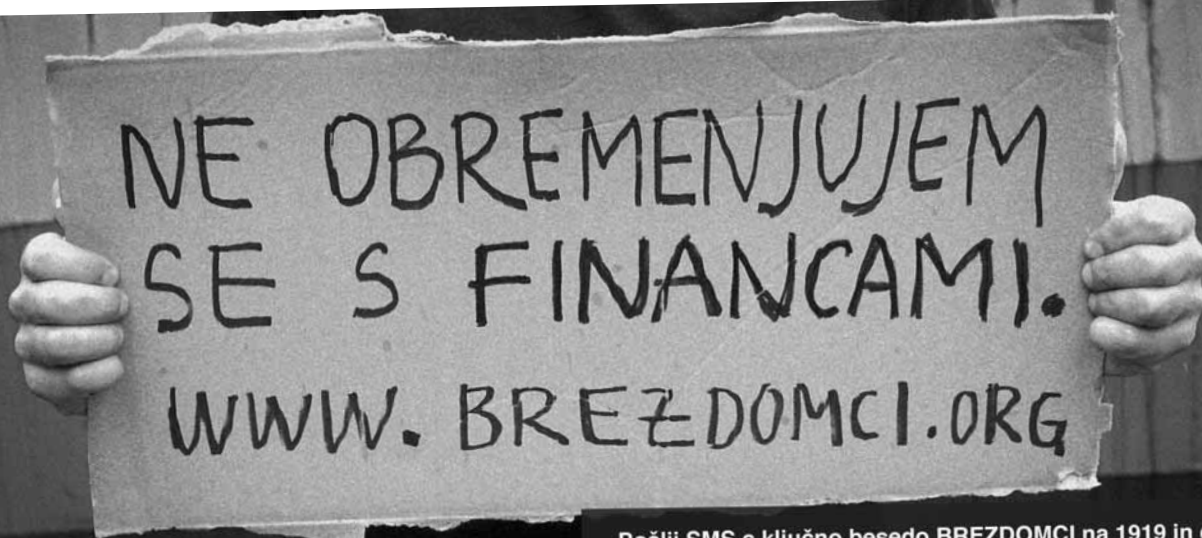
Star sem 40 let. Rodil sem se zakoncema – moj pokojni oče je bil znan pisatelj, saj je napisal enaindvajset knjig in romanov, člankov pa okoli milijon – vsaj tako je govoril, dokler je bil še živ. Ime mu je bilo Mile P. Umrl je leta 2002, mati pa lansko leto. Sedaj sem jaz – pisateljev sin, mati je bila nekoč učiteljica – klošar najnižje vrste, in to že več kot pet let. Prej ko je bil oče še živ, sem živel kot bog in imel, kar sem si izmisлил. Ko je pri mojih 35 letih umrl, se je moje življenje spremenilo za 180 stopinj. Mati je kar ostala v medvoškem domu za starejše, jaz pa 250 metrov stran v čudoviti hiši naenkrat sam. Seveda je mati hišo takoj prodala in na zapuščinski razpravi sta se veselo prikazala polbrat in polsestra ...

Ko se je oče ločil od prve žene, jim je celo hišo zapustil, on pa ni hotel nič – šel je živeti kot podnajemnik. Moj brat je na razpravi vstal in rekel, da noče od bajte niti (takrat še) tolarja, in kar odšel s sodišča. Nazadnje sem ga videl lansko leto na materinem pogrebu. Mati ni nikoli izvedela, da sem pristal na cesti, saj ji tega nisem niti z besedo omenil do njene smrti, kaj šele, da bi jamral ali prosil za pomoč, ko sem prihajal k njej na obisk s široke in bogate ter dolge ceste.

Leta 1998 sem začel pisati za Obrambo. Zopet z očetovo pomočjo. Nadaljeval sem pri Vojnozgodovinskem zborniku, ki ga izdaja Janez J. Švanjcer. Sama vojna ... Jaz sem jo doživel že po očetovem pripovedovanju namesto pravljič o Janku in Metki, ki so jih poslušali ostali otroci. Zato sem po slovenski osamosvojitvi, ki se je dogajala v Cankarjevem domu, šel kot prostovoljec na Hrvaško pogledat, kako to v resnici zgleda. Sedaj pa druga vojna preživetja, ki je hujša kot prava, saj je več žrtev na cesti kot pa na fronti.

Marko Pavlin - Bragotinc

MATI NI NIKOLI IZVEDELA, DA SEM PRISTAL NA CESTI, SAJ JI TEGA NISEM NITI Z BESEDO OMENIL DO NJENE SMRTI, KAJ ŠELE, DA BI JAMRAL ALI PROSIL ZA POMOČ, KO SEM PRIHAJAL K NJEJ NA OBISK S ŠIROKE IN BOGATE TER DOLGE CESTE.

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

NAJPREJ STANOVANJE!

PROJEKT RAZVOJA NASTANITVENE PODPORE BREZDOMNIM LJUDEM V SLOVENIJI

»Ali si morajo brezdomni stanovanje najprej zaslužiti? Ali imajo način življenja, ki ga je treba kaznovati s slabim stanovanjskim položajem? Zakaj brezdomni kar dobijo to, za kar ostali težko delamo?«

To je nekaj ključnih vprašanj glede odnosa do brezdomstva in pravice človeka do primerne in varne nastanitve, ki jih je na mednarodni konferenci z naslovom »Najprej stanovanje! Program nastanitvene podpore za brezdomne« zastavila predavateljica Marit Nybo. Na konferenci, organizirani s strani Društva Kralji ulice, smo gostili norveške ter slovenske strokovnjake in strokovnjakinje s področja brezdomstva¹. Vprašanja, ki jih je retorično zastavila predavateljica, vodja programov nastanitvene podpore iz norveške nevladne organizacije Kirkens Bymisjon Oslo, predstavljajo razširjena prepričanja, s katerimi se soočajo tako na Norveškem kot v Sloveniji. Pot do spremembe tovrstnega načina razmišljanja je dolga. Pri tem gre za osnovno spoštovanje življenja, ki ga živijo ljudje.

VSI SI ZASLUŽIMO DOM

»Stanovati« je za vsakega človeka zelo pomembno. Stanovanje je lahko za nekoga samoumevno, za druge pa skoraj nedosegljivo. Za vse ljudi pa je pravica do stanovanja ena izmed osnovnih človekovih pravic. To, da nimajo vsi stanovanja, predstavlja osnovni izziv za družbo. »Vsi si zaslužimo stanovanje, je naše skupno izhodišče. In sicer dobro stanovanje. Stanovanje, ki je dom,« je še poudarila predavateljica. Organizacija Kirkens Bymisjon obstaja že sto let, programe nastanitvene podpore brezdomnim pa so začeli izvajati pred šestimi leti. Na podlagi večletnih izkušenj so spoznali, da stanovanje ljudem prinaša spremembe že v tem, da mnogi bolj stabilno in varno živijo. V programih poudarjajo zaupanje kot osnovno potrebo vsakega človeka, pri tem pa je predavateljica zastavila še eno pomembno vprašanje: »Ali srečujemo brezdomnega z zaupanjem ali nezaupanjem?« Zavedati se je potrebno, da je brezdomne mogoče nastaniti, če si družba to zares želi. Tovrstno delo je izziv in veliko zahteva. Zahteva politično voljo ter hrabrost postaviti se nasproti tistim, ki hočejo drugačnost izključiti. Zahteva ljudi, ki poskušajo brezdomne spoznati kot posameznike, posameznice in jim pokazati zaupanje. Brezdomni imajo prav tako kot vsi ostali ljudje osnovno potrebo po zaupanju ter stanovanju. Ob izvajanju programov nastanitvene podpore so se na Norveškem naučili, da je mogoče nastaniti kogarkoli, kako uspešna bo nastanitev, pa je odvisno od stanovanja, spremljanja in strokovne podpore.

foto: Noma

ODGOVORNOST CELOTNE DRUŽBE?

Tudi med nekaterimi udeleženci in udeleženkami konference je završalo v smislu, da je potrebno najprej poskrbeti za druge, šele nato bomo lahko lahko poskrbeli za brezdomne, saj so tudi drugi ljudje, na primer študentje, v zelo slabi stanovanjski situaciji. Kako ljudje oziroma javnost sprejemajo programe nastanitvene podpore za brezdomne, je deloma odvisno od širše družbene situacije in socialne usmerjenosti države. Če ljudje niso zadovoljni s svojo življenjsko situacijo, težje sprejmejo programe za brezdomne in druge socialno izključene skupine, za katere je v družbi zakoreninjenih veliko stereotipov. Tudi na Norveškem so se – navkljub močni tradiciji socialne države, ki omogoča kakovostno življenje večini državljanom in državlankam – soočali s tovrstnimi zadržki. Z namenom preseči takšno miselnost, je norveška nacionalna strategija za preprečevanje in soočanje z brezdomstvom »Pot do stalnega doma« zastavljena širše, usmerjena v oblikovanje učinkovitega modela stanovanjske politike. Norveški stanovanjski model temelji na cilju stanovanjskega lastništva za večino populacije. V okviru širše stanovanjske politike je vladna strategija priskrbeti nastanitev za skupine, ki so deprivilegirane na stanovanjskem trgu (kot posledica brezdomstva, diskriminacije, nezmožnosti, zdravstvenih problemov ali kombinacije tega), kot tudi sprejeti merila, ki bodo omogočala tem skupinam, da obdržijo svojo namestitve. Pri tem je pomembno dejstvo, da je brezdomstvo pomembno dojeti in se osredotočiti nanj kot na stanovanjski problem in ne samo v kontekstu individualnega socialnega problema. Pristop »najprej nastanitev« (ang. *housing first*) je zaželen pristop tudi na širšem evropskem nivoju. Gre torej za soočanje z brezdomstvom znotraj širšega konteksta »priskrbeti primerno nastanitev za vse«, kar je lahko pot za doseganje večjega političnega angažmaja. Nacionalna strategija za brezdomstvo na Norveškem se tako izvršuje pod pokroviteljstvom nacionalne stanovanjske politike, katere namen je zagotavljanje učinkovito delujočega stanovanjskega trga. Tako vlada kot javnost se zavedata, da je brezdomstvo odgovornost celotne družbe in se je z njim potrebno soočiti celostno z vključevanjem vseh nivojev družbe (politika, državljani, organizacije, mediji, javnost, javni in privatni sektor ...) ter na nacionalni ravni. »Udomlajmo« se torej skupaj.

¹ Na konferenci so predavali **Špela Razpotnik**: doktorica socialne pedagogike, zaposlena na Pedagoški fakulteti v Ljubljani ter sodelavka društva Kralji ulice, vodja projekta Razvoj nastanitvene podpore za brezdomne; **Unni Sandodden**: socialna delavka, predstavnik skupine za terensko delo, ki podpira ljudi v njihovih domovih, nastanitvah; **Stein Roald Rognmo**: medicinski brat, vodja programa podprte nastanitve za ljudi z dvojnimi diagnozami; **Marit Nybo**: menedžerka programa ByBo, ki deluje na področju izvajanja in razvoja nastanitvene podpore znotraj organizacije City Mission Oslo (Kirkens Bymisjon Oslo).

MEDNARODNA KONFERENCA NA TEMO STANOVANJ

V ponedeljek, 3. novembra, je bila v Ljubljani mednarodna konferenca na temo stanovanj oziroma z naslovom »Pot do stalne nastavitve«. Gostje z Norveške so predstavili »stanovanjski model« svoje države, ki je dokaj uspešen, čeprav se tudi oni srečujejo s podobnimi težavami, kot se tukaj v Sloveniji.

V uvodu je natančneje vso zadevo opisala Špela Razpotnik; zelo jasno in nazorno je opisovala, kakšne potrebe imajo slovenski brezdomci, zato je potreba po sodelovanju še toliko večja. Znano je, da je Norveška močna socialna država in je na področju brezdomstva dokaj uspešna, ima pa tudi model, kako priti do nastavitve za nekega brezdomca, ki trenutno prestaja kakšno zaporno kazen. Nevladne organizacije takšnemu človeku zagotovijo že vnaprej zatočišče, ko pride iz zapor ali kakšne druge institucije, da mu ni treba že kar takoj na ulico.

Norveški gostje, ki so predavali, so zelo izčrpno odgovarjali na naša vprašanja. Tudi Bojan Dekleva, ki je s Špelo Razpotnik soavtor knjige o brezdomstvu, je pojasnil nekaj stališč, ki jih ima Slovenija v okviru nastanitev brezdomcev. Prav tako je gospod Boris Kosec, vodja zavetišča na Poljanski, predstavil kar nekaj težav, s katerimi se sooča Slovenija na področju brezdomstva in nastanitev na splošno. Konferenca je bila zelo uspešna in predvsem koristna, zdaj je nekako država na potezi, da prislunke tej tematiki in poskuša pomagati v tej smeri.

Rajko

Matilda M. Dobro

foto: Tomislav Gradinar - GTS

foto: Tomislav Gradinar - GTS

foto: Nona

ZAPISNIK Z VOLITEV PREDSTAVNIKA PRODAJALCEV

Novembra je bil, kot smo napovedali v prejšnji številki, izvoljen nov predstavnik prodajalcev. Volilna komisija, ki so jo sestavljali Jakob Harisch, Maja Vižintin in Tanja Vuzem, je v ponedeljek, 10. 11. 2008, preštela glasove iz volilne skrinjice. Razmerje med glasovi, ki so padli vanjo, je prikazano na spodnjem grafikonu. Kot zanimivost pa lahko povemo, da smo izpolnjen volilni listič prejeli tudi iz ljubljanskih zaporov. Predstavnik prodajalcev je tako sedaj Marko Nakrič. Čestitamo!

06
KRALJI
ULICE

Komu so šli glasovi?

foto: Marija M. Dobro

S SKUPNIMI MOČMI DO BOLJŠE PRODAJE!

Marko pravi, da se bo potrudil, da se bo prodalo čim več Kraljev ulice. Zavzemal se bo, da bo časopis izhajal vsak mesec isti dan, dvanajst števil letno. Da bodo imeli prodajalci ponuditi še kaj, kot so cedeji ali knjige. Predvsem pa se bo zavzemal, da se bo prodaja časopisa razširila po vsej Sloveniji. Glede na to, da je tudi pri nas čedalje več socialno ogroženih ljudi in da le-ti niso vsi locirani v Ljubljani, bi bilo zelo koristno postaviti mrežo distribucijskih točk in spodbujati posameznike, da poskusijo prodajati časopis v svojem domačem kraju. Prodaja časopisa Kralji ulice je ena redkih oblik samopomoči, ki ne samo servisira ljudi na cesti, ampak nam dejansko pomaga, da si aktivno spremenimo življenje. Kakovost časopisa in neverjetno velika naklada prodanih časopisov samo v Ljubljani, kaže na pomembnost takega časopisa pri nas. Upam, da se nas bo čim več prodajalcev pridružilo tem prizadevanjem s svojo kreativno energijo.

Pogovor z zmagovalcem povzel

Jakob Harisch – bivši predstavnik prodajalcev

Smo temna stran življenja, ljudi,
ogledalo oblasti.
Smo časopis svojega okraja,
vremenska napoved prihodnosti.
Smo on, si ti, sem jaz;
zavrženi potepuški psi.
Smo blišč in beda mesta,
mesto smo mi sami.
Smo ulice politiki,
sram mnogih ljudi.
A kaj našteval bi,
kaj vse smo mi?
Poznate nas samo kot
»klošarji«!

DR.

Damijan Sovec

LJUBEZEN JE ...

Ti ki ljubiš,

ljubezen je največja moč, njena sila ima večjo moč, kot jo ima gravitacija ali magnetizem, ne moreš je zanikati niti, če je nisi izkusil, ne moreš je videti, da deluje. Pa saj sile gravitacije in magnetizma tudi ne moreš videti, zaznamo samo njune učinke. Pri ljubezni je enako. Magnetizem in gravitacija imata samo to srečo, da sta dokazljiva, medtem ko ljubezen ni, pa vendar ... O njej že stoletja pišejo pisatelji in pesniki, o njej se skladajo note, o ljubezni se pojejo pesmi, na njene strune pritiskajo goslači, vsi uporabljamo na tisoče besed v vseh jezikih in vse barve, pa še nihče ji ni prišel do dna. Nihče je ni uspel stisniti v formulo življenja ...

Pa čisto vseeno je, zakaj je in od koga je. Ljubezen je moč, je sila, ki temelji na tem, da združuje ljudi, uporabljajo jo tudi živali, z njeno pomočjo rastline lepše rastejo in obrodiijo, z njo so sezidani zidovi hiš, v katerih bivajo naša telesa, ki skrivajo naše duše.

Ljubezen je ...

Ljubezen je ...

Ljubezen je ikona vesolja, je najpomembnejša sestavina življenja. Ljubezen je energija življenja. Ljubezen je energija, ki obstaja povsod, tudi v najbolj temačnih epizodah našega življenja. Toliko energije našega življenja je občutenega povsod, pa vseeno obstaja ogromno miselnih form, ki pravijo, da je ljubezen težko občutiti. Ljubezen je občutek, ki da občutek, ki ga občutimo v telesu in tudi v duhovni razsežnosti – v umu pa ne. A ravno tam je, saj jo hočemo dokazovati, secirati in razumeti.

Verjetno ima vsak človek izkušnjo za seboj, kaj ljubezen je. Vsekakor je izkustvo, je vedenje, povezava z nekom ali nečim ... in čeprav vsi hrepenimo po ljubezni, naša osebnost izbira dvome, strahove in pričakovanja, zato mora tisti, ki želi občutiti več ljubezni, skozi svoje omejitve.

Emil Kozlovič

MED TISOČI SI ZMAGAL/A

Si kdaj pomislil/a, koliko je vredno tvoje življenje, kaj si imel/a in koliko lepše in bolje bi lahko bilo? Čisto razumem, da se je življenje čez noč zlomilo. Pa danes? Že kar nekaj časa strežeš po svojem življenju?! Samo enega imaš in ne izgubi ga prehitro. Za spremembo imaš še vedno čas.

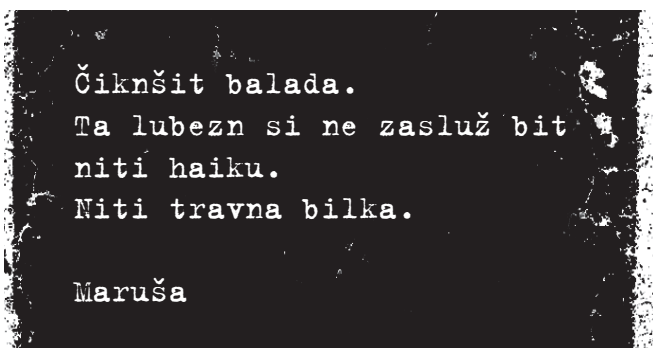
OPOZORILO

Srce je mišica kot vse druge, s to razliko, da ima veliko večjo in zahtevnejšo nalogo kot vse ostale. Naše srce marsikaj prenese, če pa mu pretirano škodujemo, zna v nekaj mesecih zelo oslabeti.

KTM - Mare Ceglar

07
KRALJI
ULICE

MOJCA

Če te silim
k zdravniku,
ne pomeni, da ti
hočem slabo in da
sem nor, lahko si
z mano še naprej,
lahko pa tudi greš,
imej se rada na čimbolj
zdrav način in spoštuj
ljudi, ki te imajo radi.

Kavica

SOCIAL-EGO TURBULENCA

Bojan Sklepič

POET SEM, POET TJA!

SE OZRETI, UZRETI IN DOJETI,
DA V DUHU OGENJ-PLAMENI,
KI POJE V UGLAŠEN IZRAZ
IN DEL JE NAS.
IZ LISTAJOČIH DNI VZAJEMEN
SIJ NARAVE VZTRAJNO ZDAJ CVETI.

V GLAVI »VRE« UTOPIJA, RAZBIJA UTRIP.

NIHČE NI SMEŠEN,
NE PAMETEN NE BOGAT
NE NAJMOČNEJŠI,
VSAK AHIL SVOJE PETE JE,
TAKA JE NAŠA IGRA,
SAMO PRETVARJAMO SE.

SE OZRETI, IMETI, DOJETI,
KAKO IGRAJO SE PESMI IN ROMANI
MED LJUDMI;
KAKO IGRAJO SE BESEDE,
BESEDIČENJA IN ZMEDE;
KAKO IGRAJO SE MED LJUDMI.
KAKO IGRAJO TVOJE SE OČI V SPEKTU,
V KOREOGRAFIJI BEŽNEGA POSLANSTVA,
V GALERIJI TIHOŽITJA NEKEGA TRENUTKA.

foto: Tanja Vuzem

ULIČNI FAKS, 5. DAN

<http://ulicnifaks.blogspot.com>

Sreda, 21. 2. 2007

Zbudu sem se ob 8h in šou do Arifa. Še prej sem zavil v pekarno Presta v Zalogu (imajo najboljše stvari, ful lepo diši), vzel pico, dva krofa, jogurt in eno čokoladno mleko. Nato sem se usedel v avto, vse pojedel in ob uri, ko sva se zmenila, šel do Arifa. Prvič odkar se druživa, me je povabu na kavo k sebi, ker ni blo njegovih starcev. Usedla sva se na kavč, malo podebaterala, kako bova preživela dan, popila kolo in kavo in šla proti banki v Polje. Tam je dvignu socialno pomoč v vrednosti 205 evrov in vsa nasmejana sva se odpeljala proti Modremu Levu, plačala en evro, da sva posesala avto (en evro je štir minute sesanja), in ker je bil avto res čisto svinski, mu je sesanje odlično delo. Nato sva šla na bencinsko na Fužinah, tankala za pet evrov in šla na parking pred dilerski del Fuđ. Klicu sem Mimija (ob 9.50), ki je reku, da je glih na WC-ju in da pride čez pet minut dol. Ker je mene ful pritisnil srat, sva šla na en čaj v kafič, kjer se itak nisem mogu usrat. Spila sva čaj, jaz sem spizdu še fullll lep pepelnik Marlboro, nato pa šla do Mimija. Vzela sva dva bela in dva rjava. Ker sva spet tuhtala o lokacijah za zadevanje, sem jaz vztrajal, da greva v Klinični center na skret. To sva tud nardila, se zaklenila vsak v svoj WC. Jaz sem dal ves pribor na WC-školjko, na hitro skuhal rjavo, pohladil in dal zraven dva bela, zmešu in potegnu v dva gana enako količino. En gan sem mu podal pod režo v njegov WC, sam pa sem zavezu roko s pasom in si bowlo porinu v žilni sistem. Ko sva odhajala ven, me je tako priheftal, da mi je vse piskalo v ušesih in nisem ničesar slišal. Nor filing. Pol sva se še mal usedla na fotelje v čakalnici, spila eno vodo, prebrala Novice, mal podebaterala in šla v Stigmo po gane in alkoprepe. Potem sva šla pred Metelkovo, jaz na sok, on je pa kupu dve škatli xanaxov in dal za njih devet evrov. Hip zatem jih je nekaj prodal za pet evrov eni bejbi. Nato sva klicala dilerja, ki je mel njegov mobi, in dobili smo se, da mu je dal 45 evrov (25 za mobi, 20 za polovičko bele).

In spet sva se odpeljala butat v Zalog na potko proti Savi. Skuhala sva, jaz sem dal v dva gana, si najprej enga pritisnu in pol hotel poknit še Arifa. Ampak model je bil ful neki sitn in je stiskal roke, jih premikal in govoru: »Lej Cime, tuki se vid žila, a je ne vidš ...« Pa se sploh ni vidl nobene žile. Tko sva se jebala vsaj 30 minut in nč najdlja, on je bil že čist živčn in si je poknu pol v nogo in reku, da je spet spustil v out in da nič ne čuti. Jaz sm pol še drug gan porabu, nakar so prišli po isti potki trije modeli na kasaških konjih in en od njih nama je reku: »Tuki ne smeta bit, pejta rajš stran, da ne bo avto razbit.« Midva budale pa sva rekla: »Ja, sej greva,« namesto da bi ga prefukala in ga stlačila konju v rit. Okoli 17h sva nato šla zadaj za Novak picerijo in Arif je šel po pico, za katero je rekel, da jo bo nesel domov. Nato sem ga domov tudi odpeljal in sva se zmenila, da se dobiva okoli 18h, ko ga pridem iskat. Jaz sem šel potem do Mimija in tamalga, vzel 1/1, šel skuhat na Letališko, se pritisnu in se odpeljal nato pred trgovino z oblačili v BTC. Kupu žametne hlače in pulover, ene kavbojke pa sem spizdu, tako da sem jih obleku pod trenirko. Za ti dve stvari sem plačal 18 evrov s 50-procentnim popustom. Nato sem šel še do ene štacune, kupu rokavice za pet evrov, in še do računalniške hale, kjer pa sem za devet evrov vzel USB-ključ. Zatem sem pobral Amkota doma, sva šla na Fuđe po dva bela, potem pa na plac proti Savi. Ker je moril in sitnaru, naj najprej njega zadanem, sem po 20 minutah končno uspel najti veno in ga butnu. Tolko ga je priheftal, da je model ratu čist poten in bled ter hip zatem bruhal od moči kokaina. Jaz sem si zaradi previdnosti poknu v dveh delih in sem bil tud kar dobr zadet. Mal sva debaterala oziroma je spet on neki brezveze računal in kr neki u tri dni govoru, nato pa sem ga, ko sem mel že vsega zadosti, peljal domov in šel malo prej na šiht, ki sem ga imel ob 23h.

Cime

TATU ZGODBA

Alkohol ni nujno dobra stvar. Ob pretiravanju lahko pride tudi do takšnih komičnih posledic, ki te spremljajo vse življenje. Lepo je biti mlad in neumen. Pri obdukciji pa bom verjetno sprožil val smeha, ko bodo videli, kje ta prestrašeni muc prebiva.

Proteus

foto: Marilja M. Dobro

KI JE ZA NAS KRIŽAN BIL

(Iz zbirke Neko napalmsko jutro, ko kri zalije sanje)

Na začetku in koncu je vedno strah, rojstvo in smrt, saj tako sta bili vzgojeni mama in hči, vmes pa bolj ali manj umazane igre, mine v pišu vetra, ostane za pest pepela pozabe, samo mama ni vedela, da ko je odhajala od doma, ta far, ta duhovnik, ki je zgrešil poklic, napade brez usmiljenja, cerkve imajo visoke stropce, da se počutiš majhnega, vitraži in okna so tako postavljeni, da je obsijan le oltar, razkošje pa ti da vedeti, kako siromašen si, deklica je imela komaj trinajst let, kako bi se branila, obrede so omenili že v uvodu, tudi ona ni vedela, da je bilo z mamo nekoč enako.

Multinacionalka dela stoletja, obredi, kadilo in križi, kdo bi si mislil, da je bil nekoč lep moški, a gre za parabolo, kako šibko je meso in kako umazana je človeška duša, sveti duh pa sam, potem ko se je prva postarala in druga odrasla, nobene velike drame, le tista rezanja in poskusi samomora, vse požgano, hvala lepa, se vidimo v mega nakupovalnem centru vice, pekel, nebesa, ali pa pod rubriko: NIČ.

Franjo Frančič

SANJAŠ

Sanjaš, da si pevka benda,
pa ne veš točno, kako gre
ta špil, ko te zapeljejo v
temo in ti rečejo, sleci
se, draga moja. Kot punčka
iz cunj si, ne veš, ne
veš, da se za to krvavo
podobo nikoli ne vrne nova.
Gledaš ljudi v hrbet, in
to je poseben propad. Gre
za narkomanijo, gre za
zabadanje igel v tkivo.
Veš, bila si mlada, nekdo
te je izrabil, pa ni, pa ni
opravičila za tvoj poseben
propad. Sanjaš, ti sanjaš,
sanjaš, da boš pevka benda.

Nataša Dembsky

09
KRALJI
ULICE

TRIJE PRAŠIČKI, PET KOKOŠK IN ŠEST ZAJČKOV

Zajčki so pojedli $\sqrt{\quad}$.
+ 5 kokošk je sedelo na ,
in se = igralo na ,.
Mucek $\neq$ sladkal s sladkorčkom,
mucek pa je skakal na ,.
7 kokošk pa je spalo na ,.
3 prašički pa so se kregali,
kdo je večji politik.
Zajčki so ∞ opazovali kokoške,
rdeč pujsek = skočil na ,
in dejal, jaz sem šef.

Josip Kalašnikov

PREDSTAVITEV DRUŠTVA MOSTOVI

V vsaki stiski lahko odkrijemo možnost, da se ponovno rodimo in najdemo kot posameznik ter spoznamo spremembo, ki nam bo pomagala zrasti in izpopolniti.

Nena O'Neil

Ta verz si je potrebno zapomniti. Ljudje s težavami v duševnem zdravju so mnogokrat potisnjeni na rob družbe. Izgubijo zaposlitev ali so degradirani. Delodajalci se jih branijo, pogosto so označeni kot invalidi in blagohotno jih upokojijo, misleč, da se ta človek ne bo mogel boriti na trgu dela. Pogosto jim zaradi bolezni razpadejo družine, izgubijo prijatelje. Vendar smo že ugotovili, da ti ljudje niso za na odpad, imajo bogate izkušnje v življenju in so kreativni. To so odkrili tudi v bolnišnici Polje, ko ljudi povabijo v atelje, da svojo dušo vložijo v prelepe izdelke iz gline ali pa narišejo prave umetnine. Ti izdelki so potem tudi razstavljeni v tamkajšnji galeriji.

Ni na mojem zelniku zrasla ideja o ustanovitvi društva Mostovi, vendar pa sem vesela, da sem njegova zastopnica. Upam, da bodo naši člani našli sebe v številnih možnostih, ki jih ponuja društvo, ustvarjalneje preživeli prosti čas in se veselili delavnic, ki potekajo (delavnica grafičnega oblikovanja, skupina za samopomoč, duhovna spoznanja).

Društvo se imenuje Mostovi zato, ker poteka tanka črta med normalnim in »norim« svetom. Enkrat nor še ne pomeni za vedno nor. Ločnica je tanka, trdim, da v današnjem svetu vsak lahko hitro preide zdaj na eno, zdaj na drugo stran mosta. Število psihiatričnih bolezni, tako imenovanih diagnoz, narašča, saj živimo pod stresom. Po drugi strani človek, ki znori, ni vedno nor, čeprav mnogokrat prihaja do povratništva.

Zdravila pomagajo, da se človek uravnovesi in je bolezen zajezena, vendar se postavlja vprašanje, koliko je zdravilo učinkovito, če nismo odstranili vzroka bolezni. Ljudje lahko jemljejo čedalje več zdravil, kjer pa se postavlja vprašanje škodljivih učinkov zdravil. To je začarani krog. Okolje in svojci lahko pripomorejo, da se človek počuti sprejetega ali pa ga imajo zaradi ene same hospitalizacije za drugačnega in ga nikoli ne sprejemajo kot zdravega, pa če se še tako trudi, da bi jim dokazal, da so časi bolezni že davno mimo. Okolje, ki človeka spodbuja, mu vliva upanje na popolno ozdravitev – po možnosti brez zdravil. Okolje bi moralo ljudi spoštovati in jim priznati, da imajo eno izkušnjo več, iz katere so se nekaj naučili. Človek, ki ima upanje, da se mu stanje popravi in da se mu status izboljša, ker bo tudi svet okoli njega doumel, da je ta človek normalen in se lahko bori tudi na trgu dela, se bo lahko razvijal in izpopolnjeval. Naše društvo se bori proti stigmatizaciji, zato je potrebno osvestiti družbo.

Leta 2005 so se uporabniki prvič zbrali, da bi sodelovali v izobraževalnem modulu Krepitev moči v teoriji in praksi. Namen izobraževanja je, da bi ljudje življenje spet vzeli v lastne roke, postali odgovorni, samozavestnejši in se vključili v družbo. Cilj tega programa je pripraviti udeležence, da poskušajo voditi delavnice Krepitev moči v teoriji in praksi ali postanejo svetovalci v službah duševnega zdravlja. Učinkovitost projekta je bila že prvo leto vidna. Ljudje so začeli pisati projekte, razmišljali o reviji Most, ki bi jo želeli narediti po zgledu Kraljev ulice, in končno smo marca 2008 društvo tudi registrirali. Društvo ima sedež na fakulteti za socialno delo v Ljubljani.

Na dan norcev – 1. aprila 2008 – je potekala kulturna prireditev pri bivšem Konjskem repu oziroma Kavarni Pločnik, ki smo ga imenovali »promocijski dogodek«. Ob tej priliki se zahvaljujem vsem nastopajočim. Naši gostje so bili: DJ Mitko in DJ C, Radko blues (Bojan, Radko, sedaj, žal, že pokojni Remi in »Lajka«), Blues-on (Peter Pok, Tomaž Juvančič), Janez Škof, Elda Viler in Ana Dežman, pesnik Gašperin – ki nam je podaril knjige, študentka Anja Klančar – imitatorica Jana Plestenjaka, folk band Tristan. Nevladna organizacija ŠENT nam je pomagala, da smo prišli tudi do stojnice.

Društvo Mostovi je uporabniško društvo, ki ga upravljajo uporabniki sami. Borimo se za zdravje v duševnem zdravju. Medsebojno si pomagamo in veselimo se uspeha vsakega posameznika.

Dejavnosti društva so: nadaljevanje mednarodnega projekta EX-IN (krepitev moči v teoriji in praksi), uporabniško raziskovanje, inovacijska delavnica o psihiatričnih zdravilih, delavnica grafičnega oblikovanja, skupina za samopomoč ter delavnica o duhovnih spoznanjih. Načrtujemo pa še krizni tim, zagovorništvo in stanovanjsko skupnost.

Skupina za samopomoč in duhovna spoznanja poteka vsak ponedeljek ob 18h, sproščanje ob likovno-grafični delavnici pa

vsak torek ob 18h v študentski Kamrci, kajti zaenkrat nimamo lastnih prostorov in smo zelo veseli ljubeznivosti in gostoljubja študentov Fakultete za socialno delo.

Skupaj z omenjeno fakulteto smo organizirali tudi javno tribuno na perečo problematiko stanovanjskih skupin. V načrtu imamo organizirati še javno tribuno o prihodkih in zaposlovanju ljudi, ki imajo težave v duševnem zdravju. Na temo zaposlovanja poteka tudi uporabniško raziskovanje. Želimo zbrati življenjske zgodbe na temo zaposlovanja ter jih kvalitativno obdelati. Tako bomo zaznali potrebe uporabnikov in podali predloge za aktivnejšo politiko zaposlovanja uporabnikov.

Načrtujemo tudi izid revije oziroma biltena Most po zgledu revije Kralji ulice. Spoznali boste kreativnost naših članov društva, njihove življenjske zgodbe. Revija bo namenjena ljudem s težavami v duševnem zdravju, strokovnim delavcem in širši javnosti. Nekaj informacij dobite tudi na spletni strani www.drustvo-mostovi.org.

Nika Cigoj Kuzma

011
KRALJI
ULICE

Jakob Harisch

ROG JE TOVARNA, V KATERI VSAK DELA, KAR HOČE!

Dobre prakse socialnega vključevanja skozi kulturno-umetniške pristope:

foto: arhiv Roza

foto: arhiv Roza

NEK AJ

cestnih

SPOŠTOVANI BRALEC, DRAGA BRALKA,

sem Smiljana B. V društvu Kralji ulice rada pijem kavo. Imajo najboljšo kavo na svetu, najverjetneje zato, ker je zastonj. Spomnila sem se našega povabljenega gosta Lojzeta Peterleta, ki nas je lani obiskal ter z nami brezdomci zapel pesem Franceta Prešerna Čebelič puščičarjem:

*Ko vsaka ni žival lisica,
tak vsaki ni napis puščica.*

In na koncu me je spravil v smeh, čeprav mi ni bilo do smeha, saj sem bila brez stanovanja (dobra gospodinja mi je po enomesečnem odpovednem roku zamenjala ključavnico), na nesrečo oziroma srečo pa sem se deloma pobrala v treh mesecih. No, gospod Lojze me je razveselil, ko je rekel, češ, da se tukaj poje zjutraj, a drugje se začne petje šele popoldan; seveda se je šalil. No, danes, ko jaz to pišem, je mednarodni dan duševnega zdravja in marsikoga je ravno ta kruta duševna stiska spravila na cesto. Ko sem že omenila Prešernovo pesmico, moram povedati, da nam osebno veliko pomeni, saj se veliko brezdomcev vsak dan srečuje ravno ob njegovem spomeniku.

Smiljana B.

V azijskih gorah
stoji samostan,
tja pribežal je menih,
ko gorel je Balkan.
Še danes včasih,
naveličan cepljenja polen,
na tihoma zakolne:
»O, jebo te, zen!«

Jure Kunaver

VEČ NAS JE NOTRI KOT ZUNAJ

To piše v bolnišnici Polje, ki naj bi bila bolnišnica za »premaknjene«. Rok mi je rekel, da bolnica ni bolnišnica, če potem prideš ven zdrav, pozdravljen, da je potem to hiša zdravja. In tega mnenja sem tudi sama.

V bolnišnici Polje, kjer te res lahko potem naredijo norega, ker je to za norce, ki tam notri delajo normalno, tam notri sploh ni ta pravih norcev. Pravi norci so na prostosti. V to bolnišnico prihajajo ljudje, ki se niso počutili več dobro, so se odmaknili od družbenih pritiskov in prišli na oddih ... Ali pa so tam ljudje, ki se jim je zdravstveno stanje poslabšalo. Na prostosti smo tudi ljudje, ki se trudimo funkcionirati, kolikor se najbolje da. Beseda najbolje naj bi pomenila družbeno »normalno«. Vendar, kaj je to »družbeno normalno«?

Mar to pomeni, da moraš biti ves zagrenjen, jokav ..., je to potem družbeno normalno? Naša »normalna z-družba« te sprejema samo, če si tak in tak, če požiraš strupe, se futraš z njihovimi dobrotamernimi tabletkami, ki naj bi ... Če pa si vesel in si to dovoliš, si lahko takoj spravljen v škatlico pod »nenormalno«.

Iva Tisa

Po urah v luki, ne spomnim se koliko džeintih, sem se odpravila proti stanovanju. Začelo je škropiti, veter je suval dalje.

V Amsterdamu vedno piha.

Vsakdo je nemudoma odprl dežnik. Da se skrije. Da ne čuti.

Oblečejo se v raznorazna čustva strahu, strasti, moči in dolžnosti, ki jih delajo normalne - rojene za to življenje!

Aris

ŠE SO DOBRI LJUDJE NA TEM PLANETU

Sicer jih moraš iskati z reflektorsko lučjo sredi belega dne. Včasih pa oni najdejo tebe ali pa se z njimi poti sekajo na najbolj nemogočih krajih. Meni se je dvakrat zgodil tak čudež. Ko sem začel prodajati naš časopis na tržnici Koseze, je prvi izvod kupila oseba, s katero sem se pozneje spoprijateljil. Pomagala mi je na vse mogoče načine, predvsem materialno, za kar sem ji danes tudi neizmerno hvaležen. Boli pa me, da z njo več nimam stikov, ne da bi sam poznal razlog za to. Najin skupni prijatelj me je opozarjal, da se bo nekega dne naveličala pomagati »klošarju«, kakor me je včasih klicala. Takrat sem si mislil, da ona pa že ni taka. Kako sem se motil! Zadnjič je stala dva metra od mene in se pretvarjala, da me ne vidi. To me je prizadelo do te mere, da sem nehal prodajati za tisti dan, čeprav sem denar krvavo potreboval. Želel bi si, da zopet vzpostavi stik, ne, ker bi potreboval njeno materialno podporo, temveč da se ji nekako oddolžim za vse, kar je storila za mene, pa čeprav samo s kavo in pogovorom.

Druga oseba je stik z menoj vzpostavila preko Romana in mi že prvič dala vsoto denarja, ki bi jo s prodajanjem časopisa dosegel v tedna, dveh. Trenutno sem v fazi selitve v stanovanje, kjer bi ta oseba za določen čas plačevala mesečno najemnino, jaz in pa sestra, ki bo živela z menoj, pa bova plačevala stroške. To je seveda samo odskočna deska do trenutka, ko bi tudi najemnino plačevala sama. Brez te podpore je vprašanje, kje bi preživel to zimo, saj je brunarica, v kateri sem trenutno, neprimerna za zimovanje. Pred kakšnim letom si ne bi nikoli predstavljal, da se mi bo življenje s pomočjo sočloveka izboljšalo do te mere. Prejšnjo zimo sem spal v nemogočih razmerah, kjer je bil mraz postranskega pomena. Tako da mi na tem mestu ne preostane nič drugega, kot da se obema še enkrat zahvalim v upanju, da bom nekoč lahko povrnil vsaj del tega, kar sem od vaju prejel. Hvala!

Marko Nakrič

ANEKDOTE IZ PRODAJE

RESNIČNA 19

K meni pristopi starejši moški, mi takoj izroči dva evra za revijo in me povpraša, kako sem. Pohvali mojo prodajo in pa seveda mojega kužka Avisa. Ko minevajo dnevi v mesecu, mi izroči še kak kovanček, posebej namenjen Avisu. Povabilo za kavo ni bilo nikoli izključeno, v to sem vedno privolil. Povedal mi je tudi svojo zgodbo o kužku z imenom Ori (Orlando), ki je bila – žal – tragična. Gospod mi je omenil, da bo njegov pepel, ki ga ima doma, šel z njim v grob. Gospodu bi se posebej rad zahvalil za podporo.

Roman

RESNIČNA 20

Kot sem že omenil v svojih zgodbah, je v podhodu Plave lagune veliko starejših domačinov. Tako se pri meni ustavi prijazna starejša gospa. Povpraša, kako sem, kako je moj kužek, mi izroči dva evra za revijo in zatem odide.

Običajno prodajam v Laguni do 14. ure. Gospa se še isti dan vrne k meni, mi izroči deko za kužka, kar pa ni vse. Dala mi je tudi dve konzervi in dve škatli briketov. Zelo srčno sem se ji zahvalil za vse to. To ji je bilo še bolj pri srcu, zato je odprla prazno pokojninsko denarnico, segla s tresočo roko vanjo in mi izročila deset evrov. Bil sem brez besed, moram pa priznati, da so me malo oblile tudi solze sreče.

Roman

PONUDBA

Medtem ko prodajam, se zgodi marsikaj – tudi ponudbe za delo. Te pa večinoma niso resne. S tem te ljudje samo testirajo, če bi bil pripravljen resno prijeti za delo. Tako mi je mimoidoči ponudil delo v njegovi firmi. Na njegovo začudenje sem pokazal resen interes, s tem pa sem ga spravil v zadrego, saj tega ni mislil resno. Na tak način se me je hotel le rešiti in opravičiti, ker ni hotel kupiti revije. Odšel je naprej v trgovino, jaz pa za njim. Začel sem ga spraševati, za kakšno delo gre in podobna vprašanja. Poleg tega pa sem še za zasluženi denar nakupil najnujnejše stvari.

Ko sva z gospodom privatnikom prišla do blagajne, se je slednji končno vdal. Povedal mi je, da res išče delavca, vendar mora ta imeti toliko izkušenj, da bo sam lahko končal začetni projekt.

Ker se je počutil krivega za zavajanje, se je odločil, da mi bo plačal stvari, ki sem jih imel v košarici. Lepo, vendar delo še zmeraj iščem!

Georgy

»BIOPAPIR«

Medtem ko odjemalcu propagiram naš časopis z informacijami, da smo že tri leta brez inflacije ter da tiskamo na »biopapir«, mož kupi časopis ter vpraša:

»Če je res bio, ali si lahko z njim obrišem tudi rit?«

»Seveda, tudi lahko, saj ste ga plačali, saj je vaš!«

Sale

PRODAJALEC KRALJEV

Stojim, sedim, se oziram naokrog, a povsod so ljudje, ki hitijo, ki bežijo.

Jaz pa mislim si, da to je norišnica. Le zakaj nihče ne vidi Kraljev, ne vidi prodajalca?

Prodajalec se pa trudi, četudi je sone al' pa dež. Pa vendar mu uspe prodati Kralje vse. In živi za svoj trud. Saj prodajalec Kraljev je!

Anči

KRALJI IZ ZAGREBA?

Mimoidoči me prepričuje, da ima kaseto Kralji ulice, nakar mu odgovorim, da verjetno misli na DVD z našo gledališko igro. Vztrajno me še naprej prepričuje, da ima kaseto. Spet mu odgovorim, da imamo DVD in ne kaseto. Končno me vpraša:

»Ali ste vi iz Ljubljene?«

»Seveda,« mu odgovorim.

On pa pravi, no, da so ti Kralji ulice iz Zagreba. Pravi, da so glasbena skupina.

Sale

10. MIROVNIŠKI FESTIVAL OB DNEVU OZN V SLOVENJ GRADCU

014
KRALJI
ULICE

24. oktobra smo se festivala udeležili Aleš, Marko in Nona. Zbrali smo se že navsezgodaj na železniški postaji in se odpeljali proti Celju. V Celju smo prestopili za Velenje, iz Velenja pa smo se z avtobusom odpeljali v Slovenj Gradec. Ko smo prispeli, sva jaz in Marko naredila promocijo Kraljev ulice na odru, kjer sva predstavila naš program nastanitvene podpore brezdomnim, gledališko delavnico, prodajo časopisa, športno sekcijo ...

Med festivalom sva z Markom tudi zelo uspešno prodajala časopis in Stripnik. Za zaključek smo bili deležni tudi dunajskega zrezka, pomfrija in kruha ter solate. Skratka: bilo je zelo lepo in že se veselim naslednjega izleta.

Aleš V.

foto: Nona

O BREZDOMSTVU NA HRVAŠKEM

Člani hrvaškega cestnega časopisa »Ulične svetiljke« so nas povabili na drugo nacionalno srečanje hrvaških zavetišč za brezdomce, ki je potekalo na Reki v petek, 25. 10. 2008. Srečanja so se udeležili predstavniki zavetišč iz Reke, Splita, Varaždina, Osijeka, Karlovca, Zagreba in Zadra, prostovoljci, predstavniki centrov za socialno skrb iz občin Reka, Varaždin in Karlovac, predstavnik HVIDRE (organizacije hrvaških vojnih veteranov), predstavnik hrvaškega urada za človekove pravice in predstavnica Ministrstva za zdravstvo in socialno oskrbo. Prvo takšno srečanje je potekalo lani v Splitu, naslednje leto pa ga bodo organizirali člani zavetišča v Osijeku.

Strokovni delavci, ki delujejo na področju brezdomstva na Hrvaškem, so poročali o svojem delu, uspehih in izzivih, s katerimi se srečujejo. Tisti, ki svojim uporabnikom nudijo poleg prenočevanja in hrane tudi možnost vključevanja v različne programe preživljanja časa čez dan, socialne podpore in spremljanja, so poročali o številnih pozitivnih učinkih

celostne obravnave. Predstavniki cestnega časopisa so poročali o pozitivnih izkustvih svojih prodajalcev in spodbujali druge organizacije, da poizkusijo z distribucijo časopisov med svojimi uporabniki.

Vseeno so se vsi skupaj strinjali, da je na Hrvaškem skrb za socialno izključene nezadostna in da morajo skupaj pritisniti na oblasti, da le-te začnejo problem brezdomstva prepoznavati, obravnavati ter sistemsko reševati. Menili so, da je potrebno o brezdomstvu in revščini osveščati širšo javnost ter vzporedno delovati tudi preventivno. Ključna pa sta tudi povezovanje med organizacijami in izmenjava primerov dobrih praks, tako nacionalnih kot tudi iz tujine.

Vsem udeležencem je bila skupna želja po sistemski ureditvi statusa brezdomstva, ker hrvaški zakoni – podobno kot v Sloveniji – tega statusa ne vključujejo, niti definirajo niti urejajo. Pri podpori svojim uporabnikom se strokovni delavci pogosto srečujejo s težavami pri dostopanju do zdravstvenega varstva in oskrbe za brezdomne ter težavami pri osebah brez dokumentov, predvsem, ker ni zakonsko urejeno, kje se osebe brez stalnega prebivališča lahko prijavijo. Med svojimi uporabniki opažajo posebno podskupino brezdomcev, veterane domovinske vojne, ki jih pogosto pestijo PTSD (sindrom post-traumatskega stresa) in druge težave v duševnem zdravju. Vse prisotne organizacije se prav tako srečujejo s pomanjkanjem kapacitet za svoje uporabnike, ki jih je po njihovih opažanjih vse več, in nezadostnimi finančnimi sredstvi za vodenje kakovostnih in strokovno podprtih programov. Srečanje so sklenili s sklepom, da je treba o brezdomstvu govoriti, nanj opozarjati širšo javnost in oblasti ter nadaljevati s programi in jih obogatiti z novimi ponudbami, ki bodo zviševale kakovost življenja brezdomnih.

Maja Vižintin

foto: arhiv Uličnih svetilk

MARKO NA DokMi

Kakor je bilo napisano v pretekli številki, smo Kralji ulice v sodelovanju z Luksuz produkcijo posneli kratek dokumentarni film o brezdomstvu, imenovan Marko. Naslednji korak, ki je sledil uspešni realizaciji tega projekta, pa je bila prijava Marka na čim več filmskih festivalov; tako naših domačih – slovenskih in balkanskih – pa tudi evropskih.

In dočakali smo povabilo v Maribor na 5. mednarodni filmski festival DokMa (DOKumentarci v MARiboru), ki je razsvetljeval platna mariborskim kinodvoranam med 2. in 8. novembrom. Projekcija našega Marka se je zgodila v petek, 7. 11. 2008 ob 20.30, v kinu Udarnik, udeležila pa sva se je Marko N. in Nona. V mislih (nekateri tudi na majici) pa so bili z nami tudi ostali avtorji in zvezde filma. Dvorana je bila precej polna, platno veliko, do sedaj največje. Gledalci, mislim, da so bili s projekcijo zadovoljni, Marko N. tudi, mene pa je

015
KRALJI
ULICE

nekoliko zmotila rahla neusklajenost slike in zvoka. Tehnika pač. Našemu filmu je sledila še projekcija filma Toma Križnarja in Maje Weiss Darfur – vojna za vodo. Udeležba na festivalu, kjer vrtijo tvoj film, je zmeraj nekaj posebnega, tako da z nestrpnostjo pričakujemo

naslednjo projekcijo, in sicer v Tolminu na Vidovinu, odprtem festivalu etnografskega in dokumentarnega filma z obrobja.

Nona

OKROGLA MIZA O BREZDOMSTVU IN KRALJIH ULICE IZBRUHOV BAZEN, KRANJ, 12. OKTOBER 2008

Sama prireditev je potekala v senci novice, da je Izbruhov bazen bil denacionaliziran, kar pomeni negotovo stanje samega obstoja tega alternativno-kulturnega objekta, ki za sam Kranj pomeni več kot le prostor za zabavo. Tega večera smo Marta, Gregor, Staš in jaz po mojem mnenju zadovoljivo predstavili delovanje našega društva in problem brezdomstva nasploh. Upamo, da bomo s pomočjo AKD Izbruh vzpostavili redno prodajo našega časopisa v gorenjski prestolnici in vas obveščali o samem obstoju oziroma neobstoju Bazena, kot prostora za alternativno kulturo.

Marko Nakrič

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

Zopet je šel mesec naokoli in 25. oktobra smo spet imeli stojnico z rabljenimi predmeti. Prodali smo rekordno število izdelkov, bajne vsote, ki smo jo zaslužili, pa tokrat ne bi omenjal. Zahvaljujemo se vsem strankam za prinese predmete in veliko moralno podporo.

Predmete, ki jih ne potrebujete več, lahko še vedno prinesete v naš dnevni center na Poljansko 14.

Naslednja stojnica bo izjemoma predzadnjo decembrsko soboto, 20. 12., potem pa se spet vidimo vsako zadnjo soboto v mesecu.

Vaš prodajalec Roman

foto: Nona

GOLI ODER, ŠILA — ŠOLSKA IMPROLIGA, PREDSTAVA TROJČEK, KUD France Prešeren, 17. oktober

Tistega večera ob 20h se je ob presenetljivo majhnem obisku otvoritvene predstave Golega odra odigrala predstava treh mladih skupin improlige z naslovom Trojček, katerih nastopajoči obiskujejo srednjo, če ne celo osnovno šolo. Mogoče je bil to tudi razlog za tako slab obisk, saj večina menda meni, da najstniki ne znajo narediti dobre in zanimive improlige. Vsem tistim, ki imajo tako mišljenje, sporočam, da so podcenjevali improligaške sposobnosti nastopajočih. Improliga me ob vsaki predstavi znova preseneti s sposobnostjo ustvarjalcev, ki morajo v nekaj minutah odigrati predstavo, za naslov katere zvedo od gledalcev. Tako me je prijetno presenetila tudi tokratna predstava – če odmislimo nekaj spodrsljajev, kot na primer: ko so morali ustvariti reklamo, sem na oder vrgel

Kralje ulice, fanta, ki sta igrala, pa nista vedela, kaj Kralji ulice sploh so, zato sta naredila neprimerno »reklamo«. Vse tri skupine so kljub temu naredile uspešno predstavo, le da se je druga skupina malo lovila in tudi po njihovih besedah po koncu, naredila neprepričljivo predstavo. Vendar menim, da smo vsi gledalci zadovoljni in nasmejani zapustili KUD-ovo dvorano. Šila poteka pod mentorstvom Maje Dekleva Lapajne, Ane Marije Mitić in Tomaža Lapajnet Dekleve. Za luč je skrbel Goran Završnik. Vsako leto v Šili nastopa 35 skupin s približno 350 nastopajočimi. Tokrat smo videli tri najboljše skupine. Ob videnem mi ne preostane nič drugega, kot da jim zaželim uspešno delo še naprej, z upanjem, da bom kmalu povabljen na eno na njihovih predstav, če ne, se pa spet vidimo naslednje leto na novi uprizoritvi Golega odra.

Foto: Urška Boljkovac

Marko Nakrić RDEČA BARABA — RED BASTARD, ART'S MASTER IMPRO FLUMASTER

Cankarjev dom, Goli oder, 18. oktober

Red bastard – umetniški impro modul iz New Yorka z družbenokritično temo obarvan, ravno prav provokativen pa ciničen in hkrati z apostrofom vzpodbude naravnani in naraven v civilizacijske krivine.

V svoj performans je vključeval tudi gledalce, bil nesojeno prijazen, držal je folk v energiji in napetosti in jadral v vetru vzdušja koncentracije, razvil spontano dogajanje konverzacije z raznimi impro umetniškimi pr'jemi – tako s fonetiko kot z dialogom in mimiko, a tudi s koreografijo in kostumom. Tudi jaz sem komuniciral s prijaznim bastardom, manjkala mi je le kitara, da bi malce pristopil z vzporedno energijo impro Ljubljane v mega power New Yorka.

Bojan Sklepič

STELLA POLARIS, KUD France Prešeren, Goli oder, 23. oktober

Gledališče Stella Polaris, ustanovljeno leta 1990 v Helsinkih, začetnik improvizacijskega gledališča na Finskem in skupina znanih, profesionalnih igralcev v finskem filmu in gledališču, se nam je predstavila tudi v Ljubljani v okviru 7. mednarodnega festivala improvizacije.

Gre za to, da gledalci sami soustvarjajo predstavo, dolgo kako uro, ki pa je večinoma v angleščini, na naključno izbrane besede s strani publike. To pot so predlagali »smash«, »electricity«, zlobni pisec teh vrstic pa je rekel »Patria«. Predstava zasluži vse pohvale, bila je smešna, kvalitetna in sploh ah ... super. Na koncu so, malce na mojo žalost, zapeli pesem »Hvala, Patria«, vendar v finščini. Torej, prosti pad – nepričakovan izid tako za nastopajoče kot tudi za publiko.

Črtomir Clonsky

Foto: Urška Boljkovac

IMPROLIGA S FINSKE, STELLA POLARIS: PROSTI PAD

V zgodbah oziroma skečih te skupine se skozi vso igro in v vsakem trenutku prepletajo pogovori med igralci, ki odlično vzdušje obogatijo s fenomenalnimi grimasami, obrazna mimika je nasploh nepogrešljiva, nabrušeni so tudi s petjem, ki pa ga poleg prej naštetih stvari spremlja odlična glasba na klavirju, ki je seveda popoln »lead« in pogon te predstave.

Mare G.

MALI ČLOVEČEK, V ČEM JE TVOJA MOČ?

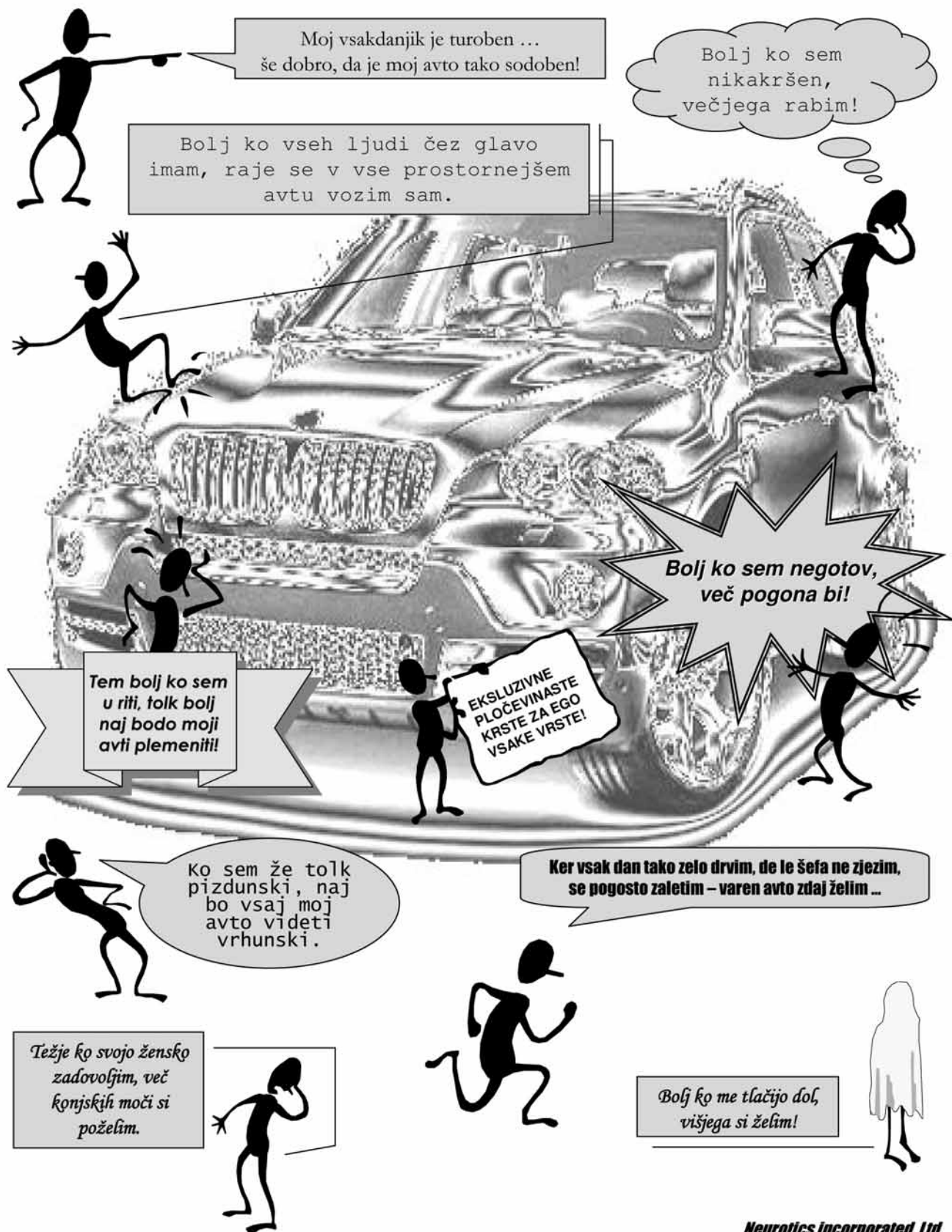

foto: osebni arhiv

DUM SPIRO, SPERO *DOKLER DIHAM, UPAM. CICERO*

Sol in Koper
Biba

018
KRALJI
ULICE

Konec leta je tu. Kako se lahko pohvalimo? Kje se moramo pograjati? Zakaj bi vedno znova delali novoletne revolucije, ali lepše rečeno: zakaj bi si vedno znova lagali v obraz? Pustimo prosto pot vsem energijam in naj nam novo koledarsko leto prinese točno tisto, kar si zaslužimo. Pa imamo potrebno hrabrost, da odpremo roke na stežaj in sprejememo pravzaprav tisto, kar smo si sami prislužili? December je že tak mesec, da zelo težko špilamo sebičneže. Nekako programirani smo tako, da v teh dneh kar od nekod začutimo tisto dobrotelstvo, ki smo jo vse leto uspešno skrivali pred drugimi ... in pred seboj.

»Le kaj bo sosedja dejala, če ne bom vsaj sedaj na kakšno humanitarno organizacijo odnesla ponošenih oblačil? Pa tisti čevlji, ki sem si jih pred tremi meseci tako zelo želela? Kaj naj z njimi? Niso mi več všeč. Ah, lahko jih podarim komu, ki nima denarja za nove ...« Taktiziramo celo takrat, ko bi nekaj morali početi zgolj in samo zaradi dobrote in zaradi dobrega občutka, ko komu priskočimo na pomoč. Zastonj je razglablјati, da se nekateri vozijo z avtomobili, ki so dražji od hiš, v katerih drugi živijo. Vedno je bilo tako in vedno bo. Krivic in nepravilno razporejenega bogastva se ne da popraviti in izravnati. Toda! Toda vseeno lahko pomislimo, kaj nam je storiti, da ne zabredemo še globje v potrošniško malodušje. Medtem ko se na dražbi prodajajo diamanti z izključno ceno enajst milijonov dolarjev (ja, enajst milijonov!), moja 72-letna bivša sosedja, ki je vse življenje garala, ne ve, ali si bo lahko s penzijo 390 evrov (ja, 390 evrov!) za božič privoščila spodobno večerjo. Sramota! In o takih stvareh se je vredno pogovarjati v času božično-novoletnih praznikov in ne, da si razbijamo glave, kje bomo dobili bunkice za jelko najbolj različnih in razkošnih barv. Ni prav, da postajamo skozi evolucijo potrošniških robotov še čustveno odsotni do sočloveka ... Pa naj je ta naš sosed, brat ali nekdo z drugega kontinenta. Kadar nam postane vseeno za druge, nam je v resnici postalo vseeno za nas same. Apatija nikdar ni prinesla nič dobrega. Sama sem vedno verjela, da bo jutri bolje. Tudi danes verjamem, da bo nekoč bolje. Nočem

nehati verjeti, ker to bi pomenilo, da se s takšnim stanjem strinjam in da podpiram določene stvari, ki pa mi ne bi mogle biti bolj tuje in mimo mojih načel. Vsaki brezdomni osebi podarim kakšen evro. In nikdar, prav nikdar ne razmišlјam, kaj bo s podarjenim denarjem počela.

Nekaj moramo razumeti: zamislite si tri odrasle osebe, ki spijo v odsluženem avtu. Fizično skoraj neizvedljivo. Pa ni res. Dogaja se. Na Obali poznam dva primera, kjer v zapuščenih avtomobilih spi več oseb hkrati. Kako naj potem imam za podarjenih nekaj kovancev še obraz »zahtevati« in postavljati pogoje, kako naj jih brezdomec zapravi? Jaz bi v takih pogojih lahko zaspala izključno, če bi bila »mortos« pijana. Ravno tu tiči tisto – alkohol med brezdomci ne predstavlja zgolj zabave. Še zdaleč ne. Predstavlja tudi in predvsem način, kako čim lažje in čim hitreje prebiti se skozi neskončen dan in še daljšo noč. Stopite malce iz svojih varnih okvirčkov in poskusite razumeti drugačne in njihovo drugačnost. Nikdar pa ne pozabite, da smo mi za njih prav tako drugačni kljub svoji vsakdanjosti in običajnosti. Nihče si življenja na cesti ne izbere sam. Nihče ne uživa v nevednosti, kje bo spal to noč. Nihče ni srečen, kadar vidi zamerljive poglede, ki so polni predsodkov. Poskusimo vsaj ta december nameniti razmišljanju o tistih manj srečnih (tolažba za nas same?) in potem razmišljanje in akcijo raztegnimo na vse dni v letu. Nihče ne pravi, da morate že jutri vstati kot preroben človek. Počaaaaasi ... Vsak dan nekaj malega, kajti hujše je samo to, da vam je vseeno, da ste indiferentni. Rada imam ljudi kljub vsem njihovim napakam in pomanjkljivostim. Obožujem njihov dar, da me vedno znova presenetijo. Na vsakega hinavca in pokvarjenca pridejo tri super osebe, ki mi vsakodnevno bogatijo življenje samo zato, ker so in ker obstajajo. Tisti prej omenjeni pa morajo obstajati ravno zato, da tiste, ki so dobri, lažje prepoznam. Ko v življenju pričnete stvari sprejemati točno takšne, kot začnejo prihajati k vam ..., takrat ste v srčku svobodni. Moji poskusi spreminjanja ljudi so vedno slabo obrodili. In to me je znalo precej boleti. Sedaj ko pustim, da vsak obstaja v

svojem malem svetu, jaz pa jim le občasno podam svoj pogled na svet in vse, kar je vtakano v njem, opažam, da tečejo situacije in dogodki lepše ... bolj gladko. Zatorej: ne obsojajte tistih, ki živijo drugače ... Tistih, ki živijo svoje življenje in mogoče niso in nočejo biti vaši kloni. Kaj hitro boste ugotovili, da tudi sami živite drugače. Lepše. Lažje. Otresli se boste ogromnih bremen, ki niti niso namenjeni temu, da bi jih nosili vi.

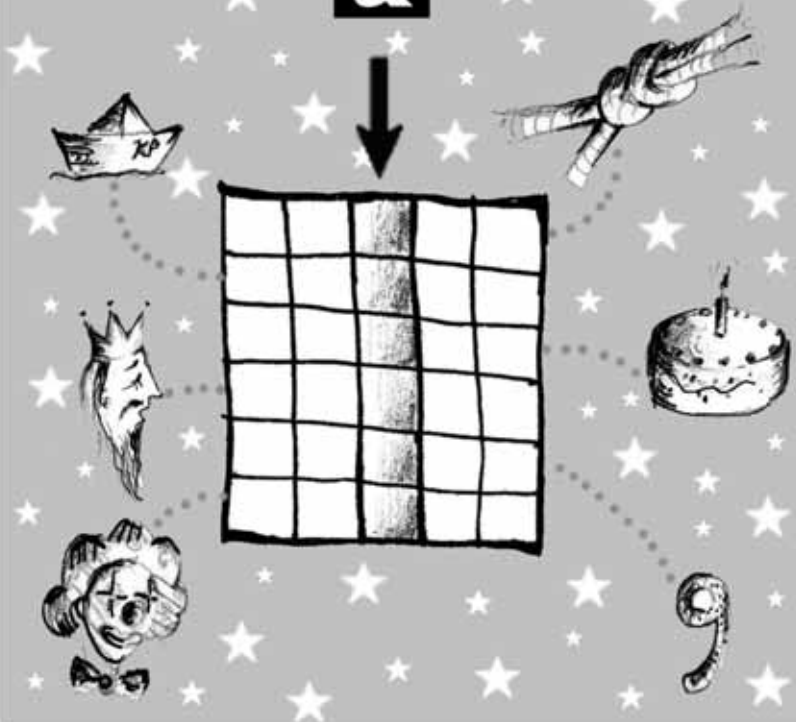
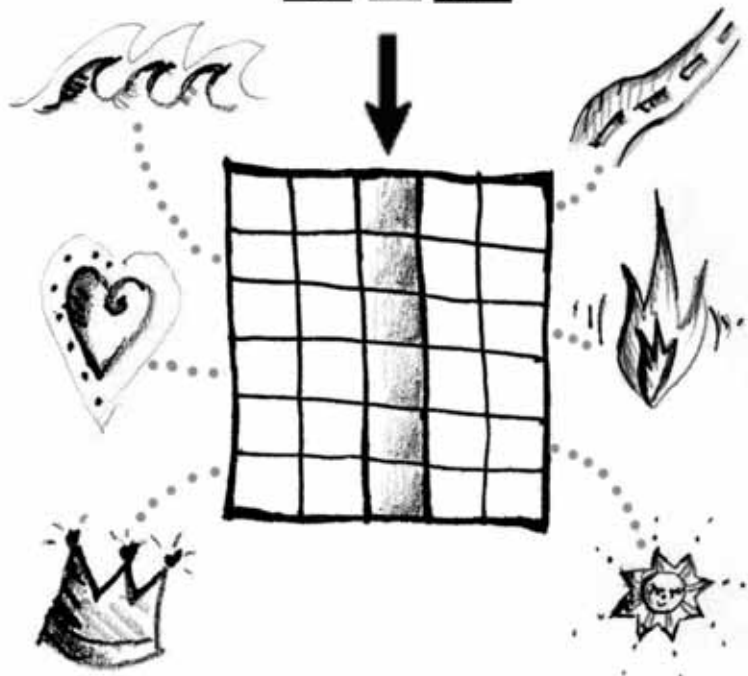
Naj bo letos pod vašo jelko manj potrošniške navlake in mogoče več metaforičnih daril, kot so lepe misli, topli objemi, prijazen nasmeh, nagajiv pomežik ... Sama vsako leto jelko okrasim tudi z raznobarvnimi listki, na katere napišem želje za najbližje, želje za tesne prijatelje, želje za znance in želje za tiste, ki jih še nisem in jih verjetno nikdar ne bom srečala. Takšna jelkica je izvirna, topla in veliko bolj poceni. Denar namenjen okraskom pa raje namenim tistim, ki si jelkice nimajo s čim ali kam postaviti.

Srečno vsem, ki ste bili tako prijazni in namenili evro za časopis, ki ga prebirate, in srečno vsem Kraljem in Kraljicam vseh slovenskih ulic in naj se tudi za vas najde topel kotiček! Rada vas ima

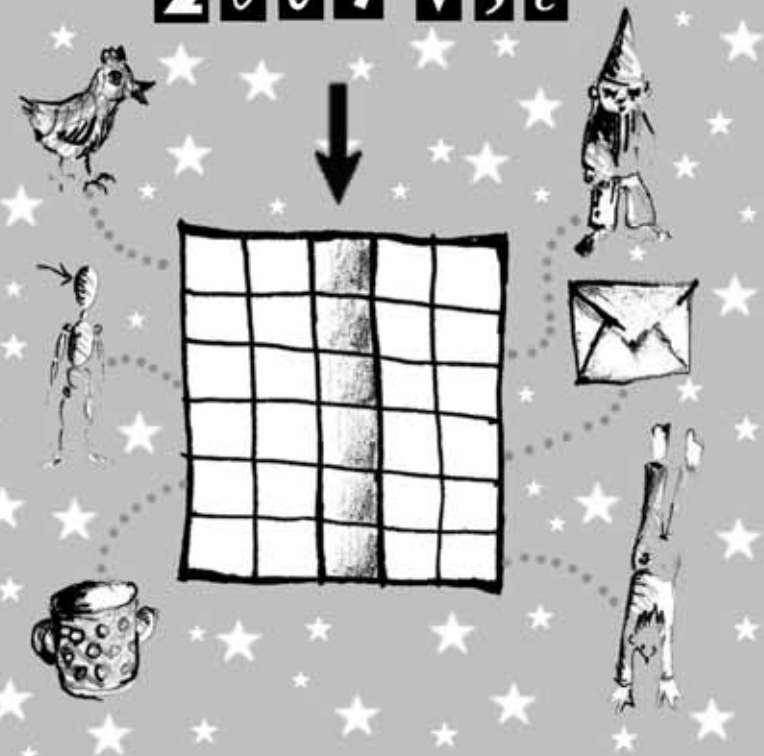
vaša Biba!

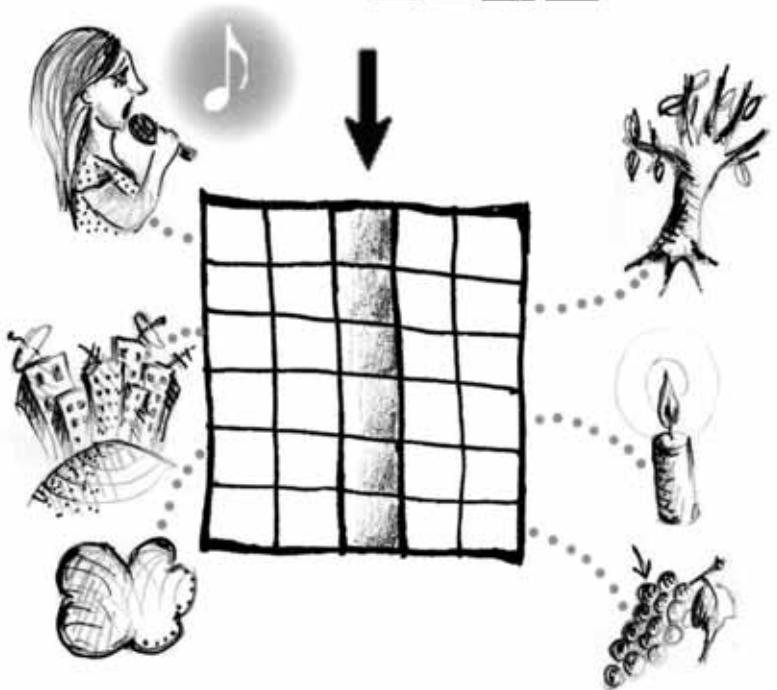
v a m

V * **l e t u**
2 0 0 9 **v s e**

**Naj bo
karseda**

Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.com, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.org, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.org, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.com, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.com, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.org, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.org, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

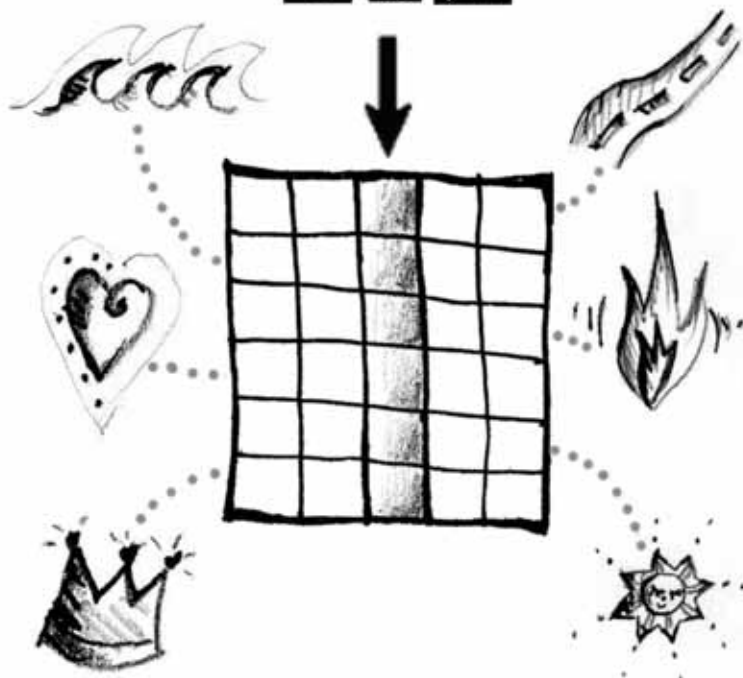
Tel: 059 022 503, www.kraljiulice.com, kraljiulice@gmail.com, TRR: 05100-8012105010

Društvo za pomoč in
samopomoč brezdomcev
KRALJI ULICE

Ideja in izvedba: Matilda M. Dobro

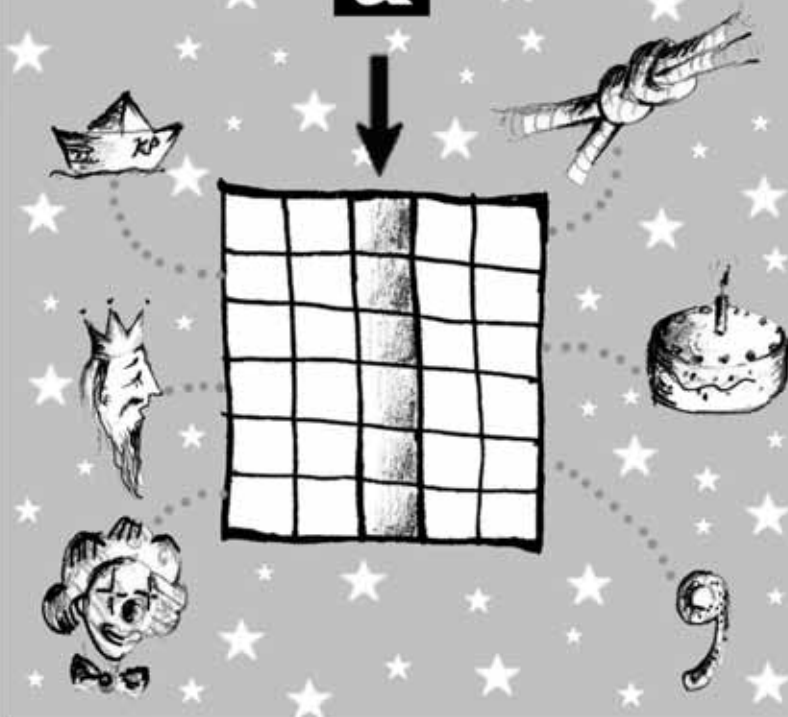
Želimo

vam

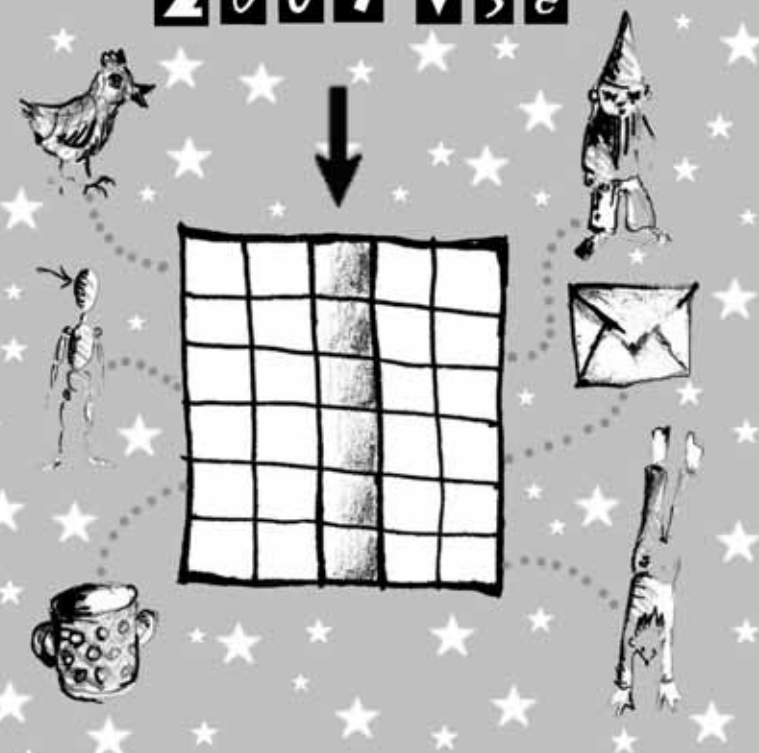
SREČNO

&

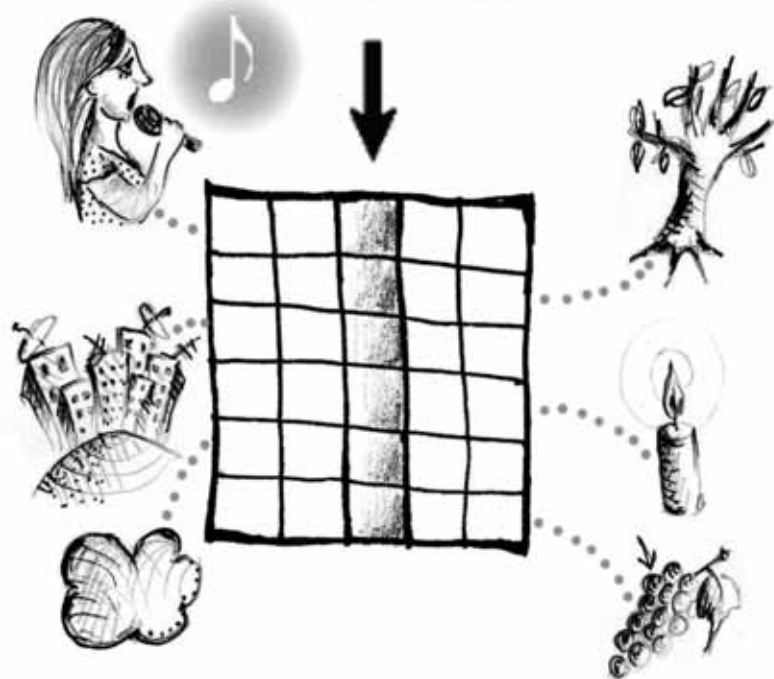

V letu

2009 vse

Naj bo
kar se da

4. SLOVENSKI KONGRES SOCIALNE PEDAGOGIKE Z MEDNARODNO UDELEŽBO

Rogla, 16.–18. oktober 2008

Marta, Bojan in moja malenkost smo se na Rogli udeležili 4. kongresa socialne pedagogike. Še preden smo se razpakirali, nas je Špela vprašala, če bi odigrali igro. Vsi trije smo se strinjali in z Bojanom sva takoj začela pisati scenarij za igro. Bolj je pisal Bojan, jaz sem samo dodajal manjše predloge. Igra je bila sestavljena iz štirih pesmi (avtor Bojan) in radijskega pogovora med novinarko (Marta) in gostom g. Janezom J. (Rok). Igra je bila parodija na afere in socialne probleme. Mislim, da nam je igra zelo dobro uspela in odziv ljudi v dvorani je bil zelo dober. Poleg odigrane igre smo predstavili del naše gledališke skupine skozi delavnico z naslovom Gledališko delo v socialnem prostoru in skozi jo pokazali,

kako se ogrevamo na gledaliških vajah. Odziv udeležencev na našo delavnico je bil super, ker smo se lepo zabavali in nasmejali. Na kongresu sem se udeležil dveh predavanj in ene delavnice. Šlo je za predavanje Hansa Thierscha z naslovom Socialna pedagogika v refleksivni moderni ter predavanje Tjaše Steiner o petih najpogostejših napakah v vzgojnih ravnanjih staršev. Kot že rečeno sem obiskal tudi delavnico na temo gledališkega dela v vzgoji in izobraževanju, ki sta jo vodili ustanoviteljici društva Taka-tuka. Udeležil sem se je zato, da bom kakšno tam pridobljeno znanje uporabil v naši gledališki skupini. Res sem spoznal nekaj dejavnosti, ki nam bodo na vajah koristile.

Nekaj prostega časa pa sem porabil tudi v bazenu. Bilo je super in zahvaljujem se Kraljem ulice za povabilo in enkratno doživetje. Hvala.

Rok Pibernik

KONGRES K'ROGLA

Preko mraza, tja do umetniškega izraza, seveda z radovednostjo na izobraževalnih predavanjih in delavnicah, bila je Rogla do kegljev spontanosti krogla.

Tako sem spontano z Marto in Rokom doživel tudi gledališke delavnice v uglašeni inspiraciji z ostalimi impro-nazvočenimi ... v konstruktivni sliki dogajanja. Skratka, bilo je veliko motivacije in dobrega feedbacka, okolje in ljudje smo se zili skupaj, skompenzirali par kompromisov, postali homogeni. Spontano v impro, srce nam je bilo za impro-performans dvajset minutk – meni, Marti in Roku. Pravijo, da je ratal, naslov pa smo pozabili dat ... Pred nami so bili cirkuški performerji iz social-pedagoške z dvema gostoma iz tujine – z mistično zgodbo in slikovito artistično koreografijo. Tudi oni so navdušili spontano. Jedli smo dobro, vse skupaj je hitro minilo, nadihal sem se svežine nadmorske višine, da sem prišel nazaj z rdečico na obrazu. Zahvaljujem se vsem, da sem bil počaščen prisotnosti take pristnosti. Lep pozdrav vsem,

Bojan Sklepič

Foto: Špela Dvoržan

ŠPORTNO DRUŠTVO POLJANE, SEKCIJA »MOST«

Ojla! Zopet se oglašam, saj se stvari spet dogajajo tako na igrišču kot izven njega. In kaj je novega? Ja, naš podporni član ekipe Ribe je tudi član sekcije Most: Tomaž Pezdirc je hotel – in tudi uspelo mu je – sebi in drugim dokazati, da je sposoben voziti kolo v krogu okoli igrišča – kar dvanajst ur nepretrgoma. Res pa je, da je imel en postanek, dolg cca 15 minut, ter gumidefekt, ki pa mu je vzel prav toliko časa ali pa kakšno minutko več. Začel je v soboto ob 21. uri in končal v nedeljo ob natanko 9. uri zjutraj. Prevozil je 196 000 metrov ali 754 krogov (krog 260 metrov). Ves čas sta mu ob

progi stala življenjska sopotnica Alenka ter njen sin Jan (do jutra je prespal na toplem ležišču), ki sta skrbela za napitke, sadje, robčke in ostalo, kar je potreboval na tem vzdržljivostnem podvigu. Mnogi niso verjeli, da mu bo uspelo, in ob pivu so padle tudi stave. Za ostalo pa so skrbeli Zoran, Marko, Sonja, Mac in moja malenkost. Roko na srce, sam sem ostal ob progi do 1. ure ter se vrnil okrog pol osme zjutraj, saj smo v nedeljo igrali mali nogomet. Je pa Tomaž napovedal 24-urno kolesarjenje. Pogledati in vzpodbujati ga je prišel tudi Sašo, predsednik ŠD Poljane. Ravno, ko je naš vrli kolesar Tomaž

prevozil ciljno črto, so začele prihajati ekipe, ki so tisti dan igrale nogomet. Ekipa Ribe je bila v popolni postavi, za Kralje ulice pa sta vskočila še dva igralca Fušarjev, tako da smo lahko odigrali dve tekmi, dvakrat po dvajset minut. Tokrat smo imele Ribe uspešnejši dan. Toda Kralji z Daretom na čelu so nam že zagrozili z naslednjo nedeljo. Po tekmi smo vsi skupaj s Tomažem popili nekaj vrčkov piva na njegov in naš uspeh in nedelja se je začela nagibati proti poznemu popoldnevu, tako da smo odplavali vsak na svoj dom.

Encijan

Gostujoči kolumnist:
Tomaž Z.

foto: osebni arhiv

TRIJE SVETI KRALJI

020
KRALJI
ULICE

Številne ovčice, katerih političnost se konča z nedeljskim romanjem na voliše, so tokratni sesto in prevzem izvršne oblasti dočakale kot odrešitev. Toda pot do imen trinajstih ministrov in petih ministric, ki kot apostoli na poslednji večerji obkrožajo domnevnega odrešenika, je bila dolgotrajna. Zato je premier Borut Pahor predsednika-boga Türka celo zaprosil za pospešitev postopkov, da bi čim prej opravili s temi protokolarnimi stvarmi. Ker gre uradno za njegov ministrski izbor, ne preseneča, da mandatar ekipo ocenjuje kot sposobno premagati vse ovire, ki ločijo Slovenijo na poti do najrazvitejših držav. Sama kadrovska sestava nove vlade je sicer rezultat razmerja političnih sil in konkretnih pogajalskih sposobnosti predstavnikov strank koalicije, torej SD, Zares, LDS in DeSUS. Toda ne glede na te, je bilo po imenovanju Pavla Gantarja za predsednika državnega zbora nekaj že vnaprej povsem jasno. In sicer, da bo v novi vladi ob boku mandatarja Boruta Pahorja svetil tudi preostali del predsedniškega vrha koalicije. Torej, da bodo med ministrskimi apostoli tudi sveti trije kralji oziroma dva kralja in kraljica, torej Gregor Golobič, Karel Erjavec in Katarina Kresal. Ker pa njihova ministrska mesta vnaprej le niso bila določena, med vladno ekipo tudi nekako najbolj izstopajo. Predvsem po pomanjkanju konkretnih izkušenj na področjih, na katerih ministrujejo. Na primer Gregor Golobič v visokem šolstvu. Res sicer je, da je – tako kot

TAKO PA JE MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR ŽE DRUGI MANDAT ZAPORED SINONIM ZA ODLAGALIŠČE PREDSEDNIKOV KOALICIJSKIH STRANK, KI ZA IZVOLITEV V DRŽAVNI ZBOR NISO PREJELI DOVOLJ VELIKE PODPORE VOLIVCEV.

prejšnja ministrica – univerzitetno izobražen. In ker si je za to vzel kar nekaj let več časa, je od svoje predhodnice na področju visokega šolstva morda celo nekoliko bolj izkušen. Še v prejšnjih enopartijskih časih je sicer imel veliko za opraviti s socialističnim organiziranjem mladine. Tudi študentov. Da bi bilo tu kaj za postoriti, se je sicer jeseni pokazalo ob na posameznih fakultetah enopartijskih volitvah v študentski zbor ŠOU v Ljubljani. Pod okriljem Janševe vlade so se tudi kot gobe po dežju razpasle številne zasebne fakultete sedanjih in nekdanjih ideologov SDS-a. Jih bo država še naprej financirala? Toda Golobič razen nekaj krajših prevodov in spremnih besed kakega tehtnejšega prispevka znanosti od njegovega diplomskega dela »Ko filozofi umolknejo – primer Kratil« ne beleži. Katarina Kresal je pravnica. Strokovnjakinja za gospodarsko in korporacijsko pravo. To je sicer le ozek del zadev, ki jih pokriva v novi vladi. Tu so še promet, javni red in mir, ilegalci, radikalci, kriminalci, zločinci ter vsi drugi delikventi. Je le še mlada. Zato jo bo, če bi utegnila tako kot njen predhodnik osebno pregledovati policijske spise, gotovo še pretreslo, na čigavih in kakšnih vse zadevah ter depešah se nabira prah. LDS ima sicer v tej vladi pod sabo tudi sodne spise oziroma pravosodno ministrstvo. Res malo pa je verjetno, da bi Kresalovo – tako kot predhodnika – kdaj zamikalo kaj malega osebno poveljevati policistom na terenu. To bi bilo le že na pogled nekoliko preveč bizarno. Ključno na področju notranjih zadev je, kdo bo po upokojitvi Jožeta Romška vodil policijo. Gre le še naprej za izrazito mačistično subkulturo javnih uslužbencev, ki ji je v zadnjih štirih letih še najbolj primanjkovalo strokovno in od dnevnih potreb vladne politike neodvisno vodstvo. Pravzaprav bi bil v politično korektnem smislu bolj za notranjega ministra primeren Karel Erjavec. Na poklicni poti se je pet let posvečal varstvu temeljnih človekovih pravic, bil pa je tudi državni sekretar na pravosodnem ministrstvu. Ok. Tudi okolje je človekova pravica.

Gotovo mu je tudi narava ljuba. Toda od ministra za okolje in prostor vendarle pričakujemo, da se nekoliko spozna tudi na smotno in varčno rabo naravnih virov, biotsko raznovrstnost, prostorski razvoj, naravne katastrofe in podobne izzive. Tako pa je to ministrstvo že drugi mandat zapored sinonim za odlagališče predsednikov koalicijskih strank, ki za izvolitev v državni zbor niso prejeli dovolj velike podpore volivcev. V prejšnjem mandatu je bil to predsednik SLS-a Janez Podobnik, tokrat je to predsednik DeSUS-a. Erjavčeve modrosti s pogostih sestankov z okoljevarstveniki potrjujejo, da se s področjem, na katerem v novi vladi ministrira, še le ni dodobra seznanil.

Zdi se, da sta Golobič in Kresalova izbirala in izbrala sama. LDS je bila v zameno za popustljivost pri ministrih nagrajena s petimi državnimi sekretarji. Pa tudi Kresalova se je polastila tako imenovanega državotvornega ministrstva. Naslednja štiri leta bosta pod neposrednim nadzorom njene stranke tako sodstvo kot policija. To je eden takih političnih interesov koalicijskih partneric, katerim se je, da bi sploh lahko sestavil koalicijo in vlado, moral podrediti mandatar, za mnoge pa kar odrešenik, Borut Pahor. Malokdo tudi čisto zares verjame v politično skromnost Gregorja Golobiča. Mokre sanje Karla Erjavca so bile še en mandat predsedeti na obrambnem ministrstvu. Zato si okolja in prostor ni zbral sam, ampak je nanj moral pristati. Gotovo pa so k temu nekoliko le pripomogle zadnje aretacije uslužbencev Patrije na Finskem. Po njih je besedičenje bivšega obrambnega ministra, da je nakup osemkolesnih oklepnikov potekal brez političnih podkupnin in v skladu z zakonom, še nekoliko manj prepričljivo. Toda ker brez glasov Zaresa, LDS-a ali DeSUS-a, katerim predsedujeta ta dva kralja in kraljica, preprosto ni koalicijske večine, gre pač za tri sveta in že vnaprej za ministrska mesta v tej vladi predvidena imena.

foto: osebni arhiv

Pamflet:

PA NE OKOL GOVORT

Črtomir Clonsky

VESELI DECEMBER

Pa je tu! December, veseli december, čas praznikov, božiča, novega leta! Hja, kako bo to pot, ko imamo prvič po letu 1990 rdečo vlado? Saj po novem letu boljše bo! Grem staviti, da bodo na siamskem dvojčku nacionalke in na POP TV-ju zopet kazali, kako praznujejo s kupico rujnega policisti, zopet se bomo naslajali nad novoletnim rajanjem kje v Mariboru, Kopru, prestolnici doline šentflorjanske, kjer se bodo pijani Zokiji nalivali z medico in žrli balkanske polpete. Spet bodo na Silvestra voščili predsednik, razni verski voditelji, nadškof, mufti, pop vsem doma in po svetu. Nič novega pač. Kaj če bi enkrat za spremembo pokazali, kako se za novo leto imajo – ali bolje rečeno zmrzujejo – Kralji ulice, trpeči v ustanovi Begunje, ki jim je po dekretu (čigavem?) prepovedano piti, tovariši v Malči Belič, metelkovci ...

In kaj omembe vrednega je bilo v tem letu poleg izvolitve rdeče vlade in obiska kraljice Elizabete, afere Patria? Zopet bodo nižali cene potice, šunke in drugega futra najboljšega sosedu. Čivkali bodo o božičku, novem letu in malo manj o Miklavžu. No ja, gre dobro ... general Glanzkopf pa na žalost ni upošteval volivcev, ki kadijo.

En sovražnik je šel, dobra udbovska akcija, kaj moremo, saj je bil roza, videl je pač dvojezični napis, govore zlobneži. Še dobro, da sem daleč, kjer je toplo – v Zimbabveju, sedaj je tri tedne praznikov tu.

Saj po novem letu še dosti slabše bo ...

Roman in Žigažaga:

KRALJ IN KRALJ

VELIKI KRALJ

MINEVAJO URE, MINEVAJO DNEVI,
TAKO JE MINILO VSE LETO,
V UPANJU IN SREČI,
DA SEM SE TE ZA LETOS ZNEBIL.
VENDAR KO BO PRIŠLO NOVO LETO,
BO V MOJE SRCE MOGOČE PRISTOPILA
ISKRICA SREČE DO TEBE,
TO TI BOM OMENIL,
KO NAPOČIL BO TA ČAS ...

MALI KRALJ

MINEVA ČAS MIMO MENE
V BREZUPU IN NESREČI,
KO BOM OSTAL SAM,
Z DESNICO SE BOM SPOMNIL NAJINEGA,
PRIŠEL BO NOV DAN
IN SRCE SE BO NAPOLNILO Z LJUBEZNİJO,
OB SPOMINU NA TEBE, MALI MALCATI KRALJ,
VEČNIK NESREČNIK.

021
KRALJI
ULICE

PUŠKE! ...

.. PORINITE

GLOBOKO
V ZEMLJO..

.. IZ KOPITA BODO ZRASTLA
RDEČA
DREVESA!

NIK

foto: Maruša Bertonec

Matilda M. Dobro

ZAPOR IMA DUŠO

022
KRALJI
ULICE

Konec oktobra je na Centru za socialno delo v Kopru v okviru projekta »ZID – Zapor ima dušo« potekala dvodnevna delavnica, katere cilj in poslanstvo sta pridobivanje in izobraževanje novih prostovoljcev in prostovoljk za usposabljanje prostovoljcev, ki bodo osebam, ki kazni prestopajo v različnih zaporih, nudili dodatno oporo in podporo. Vodji tega projekta, sicer absolventki Fakultete za socialno delo, Mojca Čavničar in Tina Mojšker, sta v sozvočju z mnogimi gosti, strokovnjaki s tega področja, predstavili, kako poteka svetovanje obsojencem in hkrati izpostavili temo, ki jo, čeprav se dotika mnogih življenj in vprašajev, družba skuša skriti v najbolj skrit predal. Ste kdaj pomislili, da se nekatera življenja zaradi spleta vzrokov in posledic odvijajo tudi za rešetkami? Kakšen vsakdanjik in pravila vladajo tam? Kakšen občutek vas navdaja, ko razmišljate o tem? Bi jih tudi vi skrili? Jih imate za ljudi?

Program Svetovanje obsojencem kot prostovoljno delo, ki obsega tudi strokovno pomoč svetovalcem-prostovoljcem, se v Kopru preko Centra za socialno delo Koper izvaja že sedemnajst let. Mentorstvo in dodatne informacije vam bo pri tem na Primorskem nudila Karin Pez, v Ljubljani Miha Jeraša s Centra za socialno delo Vič-Rudnik, v Celju pa Breda Stegu. Vsi centri za socialno delo pa nimajo svojih svetovalcev.

Mnogo informacij in koristnih napotkov za plodovito svetovalno delo z obsojenci, ki predstavlja častno in prostovoljno funkcijo, smo udeleženci povzeli s predavanj vodij projekta ter predavanj gostov. Jelka Škerjanec je predavala na temo Sopotništvo pri načrtovanju življenja po prestani kazni – koncept individualnega načrtovanja in krepitev moči, Lorena Pahovič je predstavila društvo Svit, Valentina Kovač in Mojca Čavničar sta predstavili koprsko zaporo, Darja Kocjančič je govorila o vzpostavljanju stika in delovnega odnosa, Karin Pez o pravicah, dolžnostih in mejah v svetovalnem odnosu, Tina Mojšker o asertivnosti, usposabljanje pa je s predavanjem in debato zaključil Dragan Petrovec.

Na delavnicah se je predstavil tudi Maurizio Lazar, ki prestaja zaporno kazni v odprtem režimu. Povedal nam je svojo osebno zgodbo ter kako poteka njegov – od večine obsojencev in ljudi na prostosti – drugačen vsakdanjik. Čez dan je zaposlen izven zaporniških sten na Zavodu Pelikan – Karitas, po delu pa se mora vrniti v zapor. Prav tako ima izhode tudi ob vikendih.

Povedal je mnogo o svoji že preživeti odvisnosti ter o odvisnosti nasploh. Poznavanje odvisniškega področja in problematike je pri delu z osebami, ki prestajajo zaporno kazni, pomembno, saj je med njimi približno polovica odvisnikov nedovoljenih drog. Pravi, da njega ni »prevzgojil« zapor, temveč komuna, kjer je dobil drugačne vrednote ter delovne navade, ter da se je potrebno z ljudmi ukvarjati, ne le, da se jim da metadon, da potem berejo narobe obrnjen časopis. Uspeh pride počasi. Njemu svetovalec znotraj zavoda predstavlja nekoga, ki mu daje vrednote, ki jih ni vajen. Sicer pa je bistvo svetovanja obsojenim v ustvarjanju in razvijanju pristnega odnosa med obema, ki sta v tem procesu. Namen in cilji so nudenje čustvene podpore, posredovanje pozitivnih izkušenj, omilitev čustvene obremenitve, pomoč pri reševanju težavnih situacij, izmenjava informacij itd. Poleg tega ima takšno svetovanje tudi vpliv na spreminjanje širše družbene klime, sploh kar se tiče predsodkov glede obsojenih oseb.

Svetovanje lahko nudi vsaka vsaj dvajsetletna oseba s srednjo šolo, ki se prostovoljno in zavestno odloči za to, ki je pripravljena pomagati človeku v stiski, ki je osebnostno urejena, ki ima razrešen osebni odnos do storilcev kaznivih dejanj ter do dejanj samih. Sicer pa tudi Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij v poglavju Usposabljanje obsojencev za normalno življenje na prostosti določa, da zavod za prestajanje kazni zapora lahko predlaga pristojnemu centru za socialno delo, da obsojencu določi svetovalca, če je to potrebno za izvedbo programa individualnega tretmaja in če so za to podani objektivni pogoji. Svetovalci nato opravljajo svoje delo pod vodstvom pristojnega centra za socialno delo ob sodelovanju delavcev uprave.

Pri tem delu je pomemben okvir zaupnosti, ki mu je potrebno določiti mejo – posebno tam, kjer se prične naša odgovornost. Pomembno je, da svetovalec svetovancu pove, do kje sega njuno sodelovanje ter katere informacije mora svetovalec v primeru, da jih izve, posredovati odgovornim v zaporu. Karin Pez je ob tem dodala, da oseba, ki svetuje, ne daje svoje zasebnosti, temveč osebnost.

V koprskem zaporu zaposlena Valentina Kovač je predstavila dnevni red v zaporu ter aktivnosti, ki se odvijajo znotraj njega. Ob namestitvi na oddelke se obsojencu določijo soba ter postelja in garderobna omara, ki morata biti vedno urejeni. V bivalnih prostorih mora nositi copate, za svojo osebno higieno in urejenost je vsak dolžan skrbeti sam, prav tako za vzdrževanje reda in čistoče v bivalnih in skupnih prostorih. Brez dovoljenja pravosodnega policista (paznika) se ne sme zadrževati v sobah drugih obsojencev, kajenje je dovoljeno le v sobah. Ob delavnikih se vstaja ob 6. uri, ob dela prostih dnevih pa ob 8. uri, k počitku se gre ob 22. uri. Na delo, obroke in v ambulantno se gre praviloma v organizirani skupini. Obsojenec ima pravico, da se med bivanjem na prostem (vsaj dve uri dnevno) lahko prosto sprehaja na določenem prostoru zunaj bivalnih ali pa se ukvarja z rekreativno dejavnostjo ...

Vsekakor je zapornišтво v družbi tema, ki bo potrebovala še nekaj časa, da bo osvetljena tudi z drugih zornih kotov. Pri tem in tudi življenju nasploh pa nam lahko med drugim pomaga trening asertivnosti, samozavedanja, kot navajata Simona Žnidarec Demšar in Polona Petrovič Erlah v svojem prispevku v delu z naslovom Krepitev moči: »Trening asertivnosti je praktičen proces učenja večšin za samozavestno ravnanje in učinkovito komunikacijo v medsebojnih odnosih. Je pot, na kateri nam lahko naše želje postanejo bolj jasne. Gre namreč za to, da odkrijemo, kako se počutimo v posamezni situaciji in se naučimo to izraziti. Vprašati se moramo, kakšne potrebe imamo, pri tem pa upoštevamo tudi potrebe drugih. Ne gre za to, da bi postali agresivni ali gospodovalni.«

VZETA SVOBODA

14. 10. 2008, Ljubljana, Povšetova

foto: Mariša M. Dobro

DOTIK SMRTI

Želiš, da čutil boš
dotik smrti,
moram mar umreti.
Ne, umreti mora drug.

D. J. from Fort Knox

Pero

Ura je 10.25 zjutraj. Mrzlo dopoldne, dokaj mirno in tiho mrzlo jutro. Nato pa, kakor bi strela usekala v prazno, se je začelo moje življenje spreminjati v spomin, ki me bo spremljal skozi življenje. Bila je hitra akcija spretnih policistov in že sem bil v njihovem krutem objemu, ko ni bilo več izhoda. V trenutku se je spremenilo vse, kar je bilo lepega, v sedaj brezmejno zaprto samoto. Pripeljan v 48-urni pripor v Moste. Dva dni čiste praznine, samote ter premišljevanja, kako sedaj naprej. Kako naprej? Saj je sedaj vseeno, kaj sledi, saj se dobro zavedam, da več ni izhoda, saj sem kriv velike tatvine, in da se ne morem braniti niti z besedami, samo sprejeti kazen, ki me je doletela. Po dveh dneh se je moje domovanje zapečatilo na Povšetovi v priporu. V priporu sem že devet mesecev, obtožen kot kriv in obsojen na tri leta zapora. Življenje na Povšetovi je polno različnih zgodb. Sem v sobi s šestimi obsojenci, zaprt 22 ur na dan. Dvakrat na dan imam po uro sprehoda med samimi stenami z bodečo žico – v neprekinjenem pogledu dveh paznikov. Nato pa spet soba, bela in vedno enaka kot beli strup, ki se noče odmakniti od

mojega pogleda. V zgradbi Povšetove se nahajajo razni obsojenci za dejanja, kot so tatvine, preprodaje, ropi itd.

Moja soba je dokaj kul, v primerjavi z drugimi. Nekje prepiri, pretepi, ki jim sledi samica ali kazenska premestitev v sobo za dve osebi, ki se imenuje čisti polom. Soba, kjer so nekateri obsojenci zaprti tudi po par mesecev ali let, dokler niso premeščeni drugam. Soba, ki nima premera niti za dobrih pet korakov.

Nobenemu ne želim tega ter vsakemu lepo povem, naj se izogiba kriminala, ker svoboda je nekaj najlepšega na tem krutem svetu. Biti zaprt ni težko, dokler imaš vrata na stežaj odprta, samo potem, ko se enkrat vrata zaprejo, pa ni lahkega izhoda. Povem vam, da je moj cilj prestati kazen v miru ter prijateljsko z vsemi, ki me obkrožajo. Povšetova je, dokler je takšna, kot je, z dokaj dobrimi pazniki ter priporniki, zaenkrat boljša kakor Dob. Saj se da preživeti, samo vsak mora potrpeti.

Za konec še povem, da človeka zapor lahko izuči ali pa pokvari. Mene bo izučilo za vekomaj, kajti imel bom precej časa za premišljevanje.

Lep pozdrav!

Izy

POGREŠAM TE!

17. oktobra ob 23.13 je minilo 5.781 600 minut, odkar si se pridružila anđelom. Prav tolikokrat me je pri srcu zbolelo. Solza, ki so mi pri tem umivale obraz, je bilo toliko, da se jih ne da prešteti, z vsako od njih me je po obrazu skelelo. Tudi zdaj, ko pišem te vrstice, se jim ne morem upirati. Sprašujem se, če bi tvoj poljub danes bil isti kot takrat, bi okus tvojih ustnic bil isti, bi sploh bila še vedno skupaj, ampak tudi če ne bi, bi vsaj vedel, da si srečna, pa čeprav ne z menoj. Mnogi mi govorijo, da je čas, da te pustim naprej, vendar tega nočem in ne morem storiti. Vedno boš del mene, pa čeprav samo kot bolečina, ki je neizmerljiva po vsakih sanjah, v katerih me obiščeš. Kaj bi dal, da se vrnem nazaj do trenutka, ko sem te izgubil, kaj vse bi spremenil, koliko stvari bi ti še povedal, koliko poljubov, objemov bi ti podaril. Vendar tega ne znam narediti, tako da mi vse do trenutka, ko bom tudi sam zapustil ta svet, ostane samo tvoje ime, odtisnjeno v marmor na tvojem nagrobniku.

Marko Nakrič

ALI SMO BREZ VESTI IN NEODGOVORNI?

Nekaj časa nazaj sem v Zupančičevi jami sedel v prostorih Društva Stigma in se z eno izmed punc, ki pomagajo v Stigmi, pogovarjal o tem in onem, dokler pogovor ni nanesel na to, zakaj prostori niso odprti za obiskovalce do večernih ur. Odgovor, ki sem ga dobil, je bil, da je to zaradi tega, ker je punc in fantov, ki delajo, premalo, da bi lahko imeli odprto še popoldan, kar je normalno, saj ne bo za minimalno plačilo nobeden delal ves dan, in to povsem razumem. Zmotil me je drugi del odgovora, da zaprejo ob tretji uri tudi zato, da nas obiskovalcev Stigme ne vidijo okoliški obiskovalci, ki so dopoldne do tretje ure v službi ali pa v šoli in imajo z odvisniki slabe izkušnje, ker so le-ti v okolici njihovih domovanj puščali uporabljene igle in pribor za injiciranje.

Veliko ljudi je nevednih in nimajo posluha za Društvo Stigma, da bi spoznali pravi pomen razdeljevanja svežega pribora za injiciranje, ki je v tem, da se bolezn, kot sta hepatitis in aids, ne širijo med odvisniki. Ti so večinoma mladi, ki so skrenili s prave poti in imajo možnost premagati odvisnost. Poleg tega, da si zdravje uničujejo z drogo, lahko zaradi umazanega pribora za injiciranje zbolijo za kakšno nalezljivo boleznijo in zaradi nje hitreje umrejo. Tako ima po mojem razdeljevanje svežega pribora odvisnikom gledano dolgoročno zelo velik pomen – in to bi morali okoliški stanovalci spoznati, ne pa da imajo zaradi neodgovornih in nevestnih odvisnikov, ki mečejo uporabljen pribor okoli njihovih domov, mnenje, da se v Stigmi pomaga odvisnikom drogirati. V glavnem je glede razdeljevanja sterilnega pribora mnenje ljudi zelo slabo, ker niso seznanjeni s pravim pomenom in delom Stigme, ampak na lastne oči vidijo, kje konča pribor, ki ga je človek brez vesti in malo razmišljanja odvrzel kar sredi ulice. Povsem jih razumem, da so zaradi tega do delovanja Stigme sovražno nastrojeni. In kdo je kriv za to?

Na nikogar ne morem pokazati s prstom: »Ti si kriv ali pa ti.« Glede tega se mora vsak od nas, ki v Stigmi ali lekarni nabavlja pribor, po uporabi vprašati, kako ga bo odvrzel – ali brez vesti kamorkoli ali ga bo z vestjo (sicer bo drugače komu škodoval) pravilno odvrzel v smeti tako, da v stik z njim ne bo mogel priti še kdo drug.

Najbolj ironično pri vsem tem pa je, da zaradi peščice ljudi nastradajo tudi ljudje, ki nam odvisnikom hočejo pomagati, v tem primeru punce in fantje iz Društva Stigma. Pred kratkim sem na prvi strani časopisa Žurnal24 videl veliko sliko, na njej pa uporabljeno inzulinko, ki leži na tleh pred vhodom v Športno dvorano Tabor. Zraven slike je bil opis:

foto Tina Fina

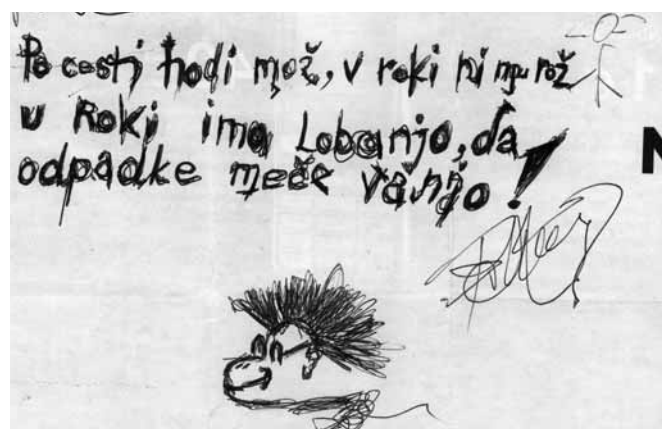
»Uporabljene narkomanske igle ležijo kar po tleh v centru Ljubljane.« In tako v očeh javnosti nastradajo vsi narkomani, tudi tisti, ki se trudimo biti odgovorni pri tem početju.

Tudi sam nisem brezmadežen in nikakršen angel, tudi jaz sem nekoč metal uporabljene igle in pribor vsepovsod okrog, kjer je pač nanese, in na to niti malo nisem ponosen, dokler mi znanec ni odprl oči in me opozoril na posledice mojega neodgovornega ravnanja. Kot primer mi je dal to, da lahko mojo iglo najde nek otrok, ki je po naravi radoveden, in se na to iglo lahko napiči ter dobi morda hepatitis – kako bi se počutil, če bi se to zares zgodilo? To mi je zelo dalo misliti in od takrat se trudim svoj uporabljeni pribor odvreči v kontejnerček, ki ga dobim v Stigmi in ga polnega tudi vrnem, da ga potem uničijo. Če pa le-tega nimam v bližini, obvezno zlomim iglo in jo s priborom vred zavijem v papir ali vrečko in odvržem v smeti, tako da nobenemu ne bom škodoval.

Vem, da s tem, kar pišem, ne bom končal problema, ki ga opisujem. Zato prosim vse, ki boste to prebrali, da se zamislite in se, ko boste drugič na tem, da neodgovorno odvržete pribor, spomnite teh besed ter se zaveste, da se lahko na vašo iglo napiči oseba, ki ni odvisnik, a jo imate zelo radi, in da se zaradi vaše nevestnosti in neodgovornosti lahko okuži s hepatitisom ali kakšno drugo boleznijo.

Zato še enkrat prosim vse uporabnike, ki si drogo injicirajo, da s priborom ravnajo pametno in odgovorno in ga odmetavajo v smeti ali pa v rumenih kontejnerčkih vračajo v Stigmo, da ga kasneje oni oddajo naprej na uničenje. Hvala!

Mata

Gogijeva kolumna:

OH, ŽENSKÉ ...

foto: Bostjan Cvetič

Pijem zato, ker sem rad pijan. Ni sile, ki bi mi prepovedala ta užitek. Sem kronični kadilec in kronični pijanec. Tudi seksam rad, vendar sem zadnje čase na tem področju izpadel. Vseh užitkov pa tudi ne morem imet, mar ne? Jaz osebno pravim tak. Zame je alkohol užitek, tudi seks je užitek. Obstaja pa mala razlika med tema dvema užitekoma. Flaša, ko jo izpiješ, je prazna in nabaviš si novo. Če bi besedo »flaša« spremenil v besedo »ženska«, takrat ne bi bil kronični pijanec, ampak kronični kurbir. Sem to za uvod lepo pojasnil, mar ne? Torej, čas je še za eno resnično zgodbo iz moje zakladnice spominov. Kurbanje!

Leta 1988 sem imel podnajemniško stanovanje. Zame je skrbelo šest žensk. Kupovale so mi cigarete, pijačo. Plačevale so mi najemnino in vse stroške. Moje edino opravilo je bilo, da sem z njimi seksal. Bil sem z eno besedo: macho man! V svoji preteklosti sem položil veliko število žensk. Naj vam opišem, kako je ta stvar potekala. V tistem letu je bila prva »Lent prireditev« in jaz sem bil tam redar. Vsak večer sem odpeljal k sebi domov drugo žensko, včasih dve, kakor je pač nanese. Rad sem imel ženske oziroma rad jih imam še danes. Samo danes je za seks potreben kondom. Je tak, kot da bi lizal sladoled skozi izložbeno steklo. Beda! V svojem življenju sem s to čudežno gumo seksal enkrat, pa potem več nikoli. To je tak, kot da pil bi vino iz zaprte flaše. Meni to nikakor ne odgovarja.

No, ko sem že pri takšnih stvareh. Kot mnogi že veste, sem na »berglah«. Desni kolk se mi seseda. Doktor mi je dejal, da je za to kriv alkohol, jaz pa pravim, da je to posledica pomanjkanja seksa. Pit nisem nehal, seksam pa tudi ne. Bom naslednjič rekel doktorju, naj mi napiše recept: nujno seks enkrat dnevno – in to z žensko! Moški pri tej stvari gladko odpadejo. Smatram, da je rit za sranje in ne za kaj drugega. Če se geji z menoj ne strinjajo, je to njihov problem, le mene naj pustijo na miru, kajti jaz svoje cenjene ritke ne dam. Pravijo, da je bog ustvaril Adama in Evo, ne pa Adama in Adama. No, vsaj v tej stvari se z bogom strinjam! Ker pač ne morem iz svoje kože, moram boga v tej kolumni malo tudi okregat. Slep ljudi! Vidiš nič. Živiš vse svoje življenje v popolni temi. Oči so okno v svet. Slep so za to največjo ugodnost prikrajšani. Pravijo jim »prizadeti«. Halo! Ti ljudje radi živijo in ne delajo samomora, ne delajo pizdarij. Enostavno živijo! Pač so uporabili čute, ki jih videči ljudje sicer imamo, ampak jih ne uporabljamo!

No, pa se vrnimo k bistvu te kolumne. Kurbanju ali skakanju čez plot. Vsi bralci se malo zamislite in videli boste, da imam prav. Dva mlada človeka se poročita. Veri gut! Čez kakšnih pet let, če ne že prej, nekdo od njiju »skoči čez plot«. Ampak ne zaradi pomanjkanja ljubezni, temveč zaradi nagona in zaradi užitka. Jaz tega ne mislim, ampak vem. Tudi vi, ki prebirate tole moje pametovanje, veste, da imam prav! Če kdo misli, da prav nimam, je nujno potreben obiska pri psihiatru.

ZAME JE SKRBELO ŠEST ŽENSK. KUPOVALE SO MI CIGARETE, PIJAČO. PLAČEVALE SO MI NAJEMNINO IN VSE STROŠKE. MOJE EDINO OPRAVILO JE BILO, DA SEM Z NJIMI SEKSAL.

Draga gospa, dragi gospodje – jaz ne lažem, kajti ako bi lagal, bil bi najmanj predsednik vlade. Pravijo, da resnica boli. Kaj pa laž? Ali laž ne boli? Tistega, ki laže, verjetno ne! Kaj pa tistega, ki je nalagan? Na to vprašanje si odgovorite pa sami. Verjamem, da ste bili vsi v življenju kdaj nalagani. Mi Štajerci pravimo »napizdnjeni«. Osebno sem »napizdil« ogromno ljudi. Danes, ko »rovam« po spominih, mi je žal, a popraviti tega ne morem in niti ne znam! Tudi mene je »napizdilo« ogromno ljudi. Lahko bi temu rekli »roka roko umije« ali pa »kar posadiš, to žanješ«. Ampak tako to je in tako to bo. Takšni pač ljudje smo. Ponavadi verjamemo to, kar pač hočemo verjeti. Če ugotovimo, da smo bili »napizdnjeni«, smo jezni in obenem žalostni. Jezni zato, ker smo se pustili »napizdit«, žalostni zato, ker nas je »napizdil« nekdo, ki smo ga imeli za »poštenjaka« ali prijatelja. Meni je ogromno ljudi, ki sem jih napizdil, oprostilo, vendar osel gre na led samo enkrat. Povedati hočem to, da se še vedno pogovarjajo z menoj, a me jemljejo z »rezervo«! To so ljudje, ki me poznajo in me berejo kot odprto knjigo. Laži so mi oprostili samo zato, ker poznajo moje življenje. No, za konec je pa ta poanta: »napizdit« je enako varat. Laž ima kratke noge, in to popolnoma drži. Kurbe in kurbeži smo vsi. Takšni smo in še veseli smo, da smo takšni. Torej: varajmo se, varajmo. Saj poznate to pesem?

Čav-čav do naslednjič,
Goran Šrok - Gogi

Vodka ubija počasi,
obraz imaš nasmejan.
Nikamor se ti ne mudi.

Maciej

PRED 100 LETI

V seriji prispevkov rubrike »Pred 100 leti« objavljamo različne časopisne prispevke na teme brezdomstva, beračenja, revščine, socialnega varstva, stanovanjske problematike. Ti prispevki so ponatisnjeni iz starih slovenskih časopisov, predvsem iz Slovenskega naroda in Slovenca, pa tudi iz Jutra, Večera in drugih manj znanih časopisov.

026
KRALJI
ULICE

SMS-KOMENTARNICA:

041 291 760

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ BOMO OBJAVLJALI VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 041 291 760. VABLJENI K SODELOVANJU!

15. 11. 2008 >> Hi! Berem vas od prve številke in ste krasno napredovali. Čestitke za anti-oglas in pokončno držo.
Maria

21. 11. 2008 >> Pozdravljeni! Že skoraj od začetka vas berem in priznati moram, da ste mi vsak mesec bližje. Afere in krize na vseh straneh, vi pa ostajate pokončni ... Bravo!
Jožef

— Uršulinska človekoljubnost. Bogate ljubljanske uršulinke „podpirajo“ se veča le „zaradi lepšega“ tudi nekaj siromakov s tem, da jim postavijo pred porto neke pomije. Tudi nekaj prav revnih dijakov hodi na te pomije k uršulinkam. Danes so pa te „vrle“ ženske dva ravná dijaka izključile od dijaške mize, in sicer radi tega, ker sta baje včasih tudi — „Slov. Narod“ brala. Pri ljubljanskih meščanih dobiva marsikak zelo klerikalen dijak brano in podporo, a dotičniki se prav nič ne spodtikajo ob mišljenju dijakov. Prava človekoljubnost se kaže pač v tem, da se podpirajo siromaki zaradi tega, ker so siromaki in podpore potrebni, naj bodo sicer katerega koli mišljenja. Bogate uršulinke, ki žive kakor kraljice, in „podpirajo“ nekaj siromakov, samo da bi ljudem nasuli peska v oči, pa zahtevajo, da se mora dijak za njihove pomije z dušo in telesom prodati klerikalcem. Taka človekoljubnost je seveda nam liberalcem neznana, tako razumejo človekoljubnost samo črnuhi in pa tiste histerične baburice, ki v uršulinskem samolanu lenobo pasejo.

Slovenski narod, 13. 12. 1900.

PISMA BRALCEV

SPOŠTOVANI!

Ob vsakdanjem hitenju po mariborskih ulicah upočasnim korak ob pogledu na vljudnega prodajalca revije Kralji ulice. Seveda se ustavim in z veseljem stresem drobiž iz denarnice, saj vem, da preostanek od polovice cene revije ostane prodajalcu. Tokrat sem kupila tretjo revijo po vrsti. Vedno jo preberem od prve do zadnje strani, tokrat pa sem se odločila, da tudi sama pripomorem oblikovati mozaik s svojim prispevkom. Porodila se mi je ideja, da življenjsko izkušnjo, ki sem jo opisala pred nekaj leti v reviji Ognjišče, delim še s »kralji« ulic in z vsemi, ki to revijo prebirajo.

OSREČUJ IN BOŠ SREČEN

December je čudovit mesec, saj je ves prepojen s predprazničnim in prazničnim vzdušjem, sama pa ta mesec praznujem rojstni dan. Prav pred letom dni se mi je vtisnil v spomin na poseben način. Zbudim se v prekrasno zimsko jutro, kajti ob pogledu skozi okno vidim, da naletava prvi sneg, ki se že prijema tal. Enako jutro sem doživela pred dvema letoma, le da sem se takrat prebudila v bolnišnici na oddelku za nevrokirurgijo. Za menoj je bil poseg odstranitve tumorja na možganskem živcu. Takrat sem razmišljala o svoji prihodnosti z veliko mero negotovosti in strahu, pa se je vse dobro izteklo. Čez pol leta sem zbolela za rakom in ga s trdnim zaupanjem, močno voljo in ob podpori najbližjih tudi premagala. Danes se počutim prijetno, saj mi je ta velika življenjska izkušnja odprla nov pogled na življenje. Vsak nov dan mi je kot biser, podarjen z neba, zato sem srečna, da sem tu, da živim. Rojstne dneve sem pričela šteti na novo. Danes imam drugega po vrsti. Mož mi je izpolnil željo in podaril tople copate, ki bodo ravno prav za hladne zimske dneve. Ko opazujem naravo, ki se tiho pokriva z belo odejo, imam občutek, da sem v pravljici, ki se ne bo nikoli končala.

V trenutku pomislim na ljudi, ki niso tako srečni in živijo brez toplega doma in najbližjih, ki bi jih osrečevali in imeli radi. To so ljudje, ki jih dnevno srečujemo na ulicah in jih imenujemo »klošarji«. Malokdo se vpraša, kdo so ti ljudje, kakšna je njihova usoda, kaj jih je privedlo do tako bornega življenja. Sama se veselim zime in snega, ker vem, da bo naš dom topel, tem ljudem pa bo mraz otežil življenje in marsikateri od njih morda ne bo dočakal pomladi ter občutil toplih sončnih žarkov ob prebujanju narave iz dolgega zimskega spanja. Vzamem steklenico domačega žganja in se odpravim po zasneženi ulici do skupine teh ljudi, ki se grejejo v predprostoru neke trgovine. Verjetno ne pričakujejo, da sem namenjena prav k njim, zato me začudeno gledajo. Nagovorim jih in podarim steklenico ter povem, da imam rojstni dan in želim delček svoje sreče prenesti tudi med njih.

Presenečena se deležna stiska roke od vsakega izmed njih, z najboljšimi željami za moje zdravje. Včasih se mi je zdelo samoumevno, kadar mi je kdo ob voščilu zaželel zdravja, danes pa na taka voščila gledam drugače. Veliko mi pomeni to nevsakdanje voščilo, saj je videti, da teh ljudi kozarček žganja ne pogreje tako globoko, kakor prijazna in topla beseda. Ne oziram se na mimoidoče ljudi, ki so upočasnili korak in se sprašujejo, kako je mogoče, da se rokujem z ljudmi, na katere večina gleda s prezirom. Ni me sram, saj sem srečna, da z drobno pozornostjo prinesem kanček topline v srca ljudi, ki jih je družba odrinila na rob življenja. Začutila sem, da pregovor »Kadar koga osrečiš, si srečen tudi sam«, zame povsem drži. Prav tako, da so ti ljudje, ki jih srečujem skoraj vsak dan, kljub svojemu težkemu življenju, ki si ga sama ne znam predstavljati, srečni in hvaležni za majhne pozornosti, kar pa je v današnjem času že velika redkost in dragocenost.

Letošnjega decembra bom praznovala »deveti« rojstni dan, odkar na novo štejem leta ...

Darinka iz Maribora

027
KRALJI
ULICE

ODNOSI MED KUPCI IN PRODAJALCI KRALJEV ULICE

Sprašuje brezdomec Roman, odgovarja prijazna natararica Anja

Kdaj si prvič slišala za Kralje ulice?

Po mestu sem večkrat opazila prodajalce, revijo pa, kot veš, kupujem samo od tebe.

Anja, kaj si misliš o meni kot prodajalcu Kraljev ulice?

Včasih si tečen, vendar pa si nasploh zelo prijazen fant. V veselje mi je, da sem te spoznala.

Kaj bi sporočila ostalim bralcem?

Revijo poznam že dolgo časa, jo preberem in lahko rečem, da je zelo obogatena z različnimi dogodki brezdomcev.

Prosim te, če mi poveš svoje mišljenje o drugih prodajalcih.

Nisem jih veliko opazila, pa tudi kaj slabega ti nimam povedati.

Ali si bila kdaj v dnevnem centru Kraljev ulice?

Šla sem mimo, vem, kje je, a notri nisem bila. Se mi je pa zdelo, da je notri pestro, kakor sem videla z vhodnih vrat.

Anja, zahvalil bi se ti za odgovore.

Roman, pa jaz te častim kavo!

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Glasba

KAJ: Danijel Detoni – klavirski recital
KJE: Rdeča dvorana Magistrata, Ljubljana
KDAJ: 9. 12. ob 19.30

KAJ: Punk-rock koncert
KJE: Tovarna Rog, Ljubljana
KDAJ: 9. 12. ob 21h

KAJ: Slovenski protestantski napevi, klasični koncert
KJE: Cerkev Marije pomočnice, Rakovnik, Ljubljana
KDAJ: 12. 12. ob 19h

KAJ: Tradicionalni božični koncert pred Magistratom
KJE: Mestni trg, Ljubljana
KDAJ: 24. 12. ob 17h

Sejmi

KAJ: Sejem unikatnih izdelkov
KJE: Me Vi Art društvo, Stanežiče 4b, Ljubljana
KDAJ: 13. 12. ob 10h

KAJ: Novoletni bazar
KJE: Melikova 1, Ljubljana
KDAJ: 13. 12. ob 16h

Za otroke

KAJ: Zmajeva skrivnost, projekcija gledališke predstave
KJE: Ljubljanski grad, Kazamati, Ljubljana
KDAJ: od 3. 12. 2008 do 11. 1. 2009, med 11. in 18. uro

KAJ: Otroška delavnica
KJE: Kavarna Sputnik, Tržaška 128, Ljubljana
KDAJ: 6. 12. ob 10.30

KAJ: Gremo na vlak (muzikal)
KJE: Dvorana Vižmarje - Brod, Ljubljana
KDAJ: 26. 12. ob 18h

KAJ: Halo, Rdeča kapica
KJE: Ljudski dom Šentvid, Ljubljana
KDAJ: 27. 12. ob 18h

Predavanja

KAJ: Hepatitis C (predava Eli Zamernik)
KJE: Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, Ljubljana
KDAJ: 17. 12. ob 16h

KAJ: Uvod v iskanje in iskalna orodja
KJE: NUK, Ljubljana
KDAJ: 9. 12., od 10h do 13h

KAJ: Ugrizi strupenjač z medicinskega vidika
KJE: Oddelek za biologijo BF, B2, Večna pot 111, Ljubljana
KDAJ: 4. 12. ob 18h

Razno

KAJ: Dan odprtih vrat Tehniškega muzeja Slovenije
KJE: Tehniški muzej Slovenije – muzej pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec 61, Polhov Gradec
KDAJ: 3. 12., od 10h do 17h

KAJ: Rozman in Kobrowsky: Gromki kurbizem in kobrizem (literarni večer)
KJE: Klub Gromka, Metelkova mesto, Ljubljana
KDAJ: 3. 12. ob 21h

KAJ: Vesna Knific Levrič & Janko Mlakar: Replike dveh tem (razstava)
KJE: Ljubljanski grad, Peterokotni stolp, Ljubljana
KDAJ: 4. 12. ob 10h

KAJ: Predstavitev Gibbon Slackline, igra na prostem
KJE: Črna luknja, Poljanska 19, Ljubljana
KDAJ: 6. 12. ob 10h

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! kraljiulice@gmail.com

ULIČNI HOROSKOP

Gregor B. Hann,
ilustracije Damjan Majkič

Pred prazniki, ki jih boste zelo lepo preživel, boste imeli veliko dela, saj se bo nakopičilo ogromno stroškov, toda deležni boste tudi mnogih daril prijateljev in znank. Najbolj pa boste veseli darila, ki vam ga bo dal nekdo, ki vas ima zelo rad!

Sedaj je napočil čas, da se pripravite na delo, da postorite to in ono, potem pa si oddahnete in v krogu svojih sorodnikov ter prijateljev pričakate novo leto, ki bo precej boljše, kot je bilo staro.

Tudi vas, ki ste rojeni v tem znamenju, čakajo v prihodnjem letu spremembe, in sicer na bolje ter povsod, tako v službi kot doma, pa tudi finančno stanje se bo popravilo. Najlepše darilo pa bo v jeseni 2009, povili boste deklico.

Na začetku novega leta bodo nastopile neke težave z zdravjem, vendar se bo v kratkem času popravilo. V ljubezni boste žareli od veselja, saj se bo vaš partner izkazal kot pravi ljubimec. Čaka vas denarna sreča!

Že na samemu začetku novega leta boste sijali od sreče, saj boste spoznali nekoga, v katerega se boste zelo zaljubili. Tudi sicer bo za vas prihodnje leto zelo uspešno, tako duhovno kot materialno. Pazite na zdravje!

Ker ste v starem letu dobro delali, boste svoj izkupiček iztržili v letu, ki prihaja. To bo za vas, rojene v znaku device, zelo uspešno, tako pri zdravju kot poslovno. V ljubezni pa bodo majhne in čudovite spremembe

OGLASNA DESKA

Zima se je pričela, zato so dnevi precej hladni, noči pa zelo. Drage bralke in bralce, ki imajo odvečne odeje, spalne vreče, zimsko obleko in obutev, zato prosimo, da nam jih darujejo. Hvala vsem, ki boste tako nekomu otoplili bivanje! Dnevni center Kraljev ulice: 059 022 503

Od 15. novembra je v ulični prodaji tudi knjiga Meseno spoznanje: erotične zgodbe avtorja Franja Franciča. Vabljeni, da jo kupite pri svojem uličnem prodajalcu. Cena je 4 evre, polovico dobi prodajalec.

Do 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo odmeri država za preteklo leto, lahko namesto državi odstopite društvu Kralji ulice. To storite z obrazcem Zahteva za namenitev dela dohodnine za donacije (MF-DURS obr. dohzap št. 3), ki ga s svojimi podatki (ime, priimek, naslov, davčna številka in pristojni davčni urad) pošljete na DURS. Nanj napišete, da bi del dohodnine radi namenili Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice – pri tem dodate še našo davčno številko, ki je 23956046, ter določite odstotek dohodnine, ki ga želite nameniti Kraljem ulice (do 0,5 odstotka). Hvala!

ČESTITKA OB NOVEM LETU

Vsem strankam v Plavi laguni želim vesel božič ter srečno, zadovoljno in uspešno novo leto, še posebej pa kolektivu Mini Maxi s prijazno šefico Darjo, družini, ki dela v loteriji, trgovkam trgovin Cefizelj ter Interšop Petra ter na splošno vsem kupcem, ki kupijo pri meni Kralje in mi nasploh pomagajo.

Vaš prodajalec Roman ter psiček Avis

DRUGA ČESTITKA

Društvu Kralji ulice, vsem zaposlenim in prostovoljcem, želim veliko zadovoljstva, sreče in obilo uspeha v novem letu pri delu, ki ga opravljajo z brezdomci. Imensko vas ne bom našteval, da ne bo krivice.

Vaš Roman ter Avis

Pozdravljeni! Lepo vas prosim, če ima kdo odveč prenosni računalnik. Vesel bi bil, če bi mi ga kdo podaril ali prodal po razumni ceni. Sem namreč invalid prve stopnje. Povožil me je vlak, ostala mi je samo leva roka, s katero bi lahko delal na računalniku. Tako bi mogoče tudi kaj zaslužil za svojo malo hčerko Tjašo. Zahvaljujem se vam in lep pozdrav. Luka Knez in Tjaša Knez, kontaktna številka: 041 937 239

Nujno potrebujem delujoč stabilizator 220 V in akumulator 12 V/ 100 ali več Ah. Hvala! Kralj O'Tone Prvi, 031 727 500

PODARI PLOČEVINKO

V našem dnevnem centru na Poljanski 14 zbiramo aluminijaste pločevinke, zato vse bralke in bralce vabimo, da nam jih prinesete in na tak način prispevate k čistejšemu okolju, namesto da jih mečete v smeti.

Projekt Podari pločevinko poleg tega, da ekološko osvešča, tudi z zbranimi sredstvi podpira različne organizacije, med drugim tudi Kralje ulice.

STREET STRIPNIK 2!

Pri vašem uličnem prodajalcu za 2 EUR (polovico dobi prodajalec).

V starem letu ste natehtali toliko raznih problemov, da ne veste, kam z njimi, toda v novem letu bo za vas precej boljše – rešili se boste težkih bremen in zasijalo vam bo sonce sreče v ljubezni ter v poklicni karieri!

Ljudje, rojeni v tem znamenju, predvsem v prvi dekadi, si boste privoščili vse tisto, o čemer ste vse leto le sanjali, saj boste imeli veliko sreče na vseh področjih, še posebej pa v ljubezni, v kateri vas bo nekdo zelo očaral!

Tudi vam se v novem letu obetajo boljši časi. Črni oblaki se bodo razpršili na vse strani, vi pa boste zadihali s svežo sapo, saj se obeta napredek praktično povsod. Na vas misli nekdo, ki vas ima rad. Mar veste, kdo bi to bil?

V novem letu boste dobili težko pričakovano pošto, s katero se boste končno rešili težav, ki vas pestijo že kar nekaj časa. Obeta se vam napredek, tako da boste na jesen svojega življenja lahko uživali in nadoknadili vse tisto, kar ste si želeli!

Za ljudi v tem znamenju je značilno, da se radi poveselijo, zato se vam obeta v novem letu obilo razlogov za zabave vsake vrste. Imeli boste srečo tudi pri ljubezni in denarju! Pazite na zdravje!

Na začetku novega leta sicer ne bo tako, kot pričakujete, kasneje pa bo šlo precej bolje. Še posebej v drugi polovici, ko boste podedovali kar nekaj dediščine. Nekdo vas na skrivaj opazuje in stalno misli na vas. Ali veste, kdo je to?

RAZVEDRILO

V restavraciji obedujeta gosta. Eden je pečeno ribo, drugi pa svinjsko pečenko. Čez nekaj časa prvi pokliče natakara: »Prinesite mi pol litra vina. Riba hoče plavati.« Drugi gost pa reče: »Tudi meni prinesite pol litra vina. Svinja hoče piti.«

Zmajček

ZDRAVNIŠKI PREGLED

Nekega dne gre skupina brezdomcev na skupinski zdravniški pregled. Vstopijo v čakalnico in mirno čakajo, da pridejo na vrsto. Tedaj pride iz ordinacije v čakalnico medicinska sestra in vpraša paciente: »Mar ste vsi za EKG?« Tedaj odgovori nekdo izmed brezdomcev: »Mi nismo za EKG, ampak za SDS!

Gregor B. Hann

Župnik vpraša kloniranega mladeniča:

»Kdo sta vaša mati in oče?«

Klon odgovori:

»Moj oče je pipeta, moja mati pa epruveta.«

Črtomir Clonsky

NOVOLETNA KRIŽANKA

Gregor B. Hann

NAVPIČNO:

(A) čestitka za novo leto iz treh besed, (B) nasad ob hiši, vinska ..., (mačji glas, obolelost grla ali drugih človeških organov), (C) šesta črka slovenske abecede, kratica za Ančka Černe, teroristična organizacija v Španiji, cesta po angleško, prva črka slovenske abecede, (Č) ime znane slovenske manekenke Gazibara, osma črka slovenske abecede, triindvajseta črka slovenske abecede, priimek zelo znanega slovenskega košarkarja bivše jugoslovanske reprezentance (Ivo), del človeškega telesa, (D) kemijski znak za aktinij, domača molzna žival, židovsko žensko ime, deseta in prva črka slovenske abecede.

VODORAVNO:

(1) zid, (2) kratica za Ronald Reagan, kratica za slovenskega pisatelja Ivana Cankarja, (3) zemeljski plin, (4) mesto v Srbiji, (5) petnajsta črka slovenske abecede, osemnajsta črka slovenske abecede, (6) alfa in ..., (7) največja morska riba, rimska 5, (8) vrsta barve, (9) kratica za slovenskega pesnika Antona Aškercarja, (10) mesto v Provansi (Francija), kamor vsako leto roma vse več ljudi, (11) enajsta črka slovenske abecede, znana francoska teroristična organizacija, (12) ime zelo znane slovenske slikarke, ki je bila upodobljena na bankovcu za 5 000 tolarjev (Kobilica), (13) spodaj po angleško, (14) samo ali ..., kratica za ameriško gramofonsko in producersko hišo United Artist, (15) umetniško ime naše gledališke igralka Ide Kravanje, (16) kratica za doktorico Cito Juvan, kratica za Uroš Inkret, (17) kratica za Ernestina Eisenvogel, slovenska pritrtilnica.

	A	B	C	Č	D
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					

SUDOKU

		7	8	5	2			
	2		3					
						5	3	2
1	4					3	9	
	8	5				7	2	
	7	2					1	4
7	5	4						
					3		7	
			7	4	1	2		

POZOR — NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik ali sudoku pošljite na naslov Društvo Kralji ulice, Poljanska 14, 1000 Ljubljana – in se potegujte za zabavne nagrade: stripovski zvezek Stripnik II, zgoščenko »Odpeti pesniki« – izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca in Srečka Kosovela – ali zgoščenko Svetlane Makarovič »Kako postaneš glavni« v izvedbi Janje Mazelj.

Nagrajenki novembrske križanke in sudokuja sta **Simona Krajnc** iz Ljubljane in **Majda Čelik** iz Pirana. Čestitamo obema!

ČE IMATE KAJ ODVEČ

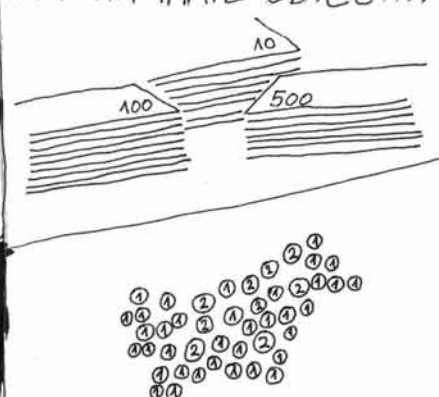
NIK*

DAJTE PREČ!

DAJTE MU TISTA DVA
EURA....

..KI JIH IMATE ODVEČ....

..ZAČUTIL BO SREČE VEČ..

..BOLJ BO
NASMEJAN, ČE
POPIJE KAKO PIVO
NA DAN....

..ZA HRANO IN
OBLEKO JE
POSKRBLJENO....

..AMPAK ON SI ŽELI
VEČJO CENO....

..ZATO NE ŽICA CENTE
AMPAK PO EN EURO,
DA SE NE SLIŠI, TKO
REVNO....

..ČE PRAV REVNO SPI,
SE ŽIVLENJA VESELI!

END

ANČI & ROMAN

 IN AVIS

S skupnimi močmi v nove zmage!